

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0023/2013

29.1.2013

SPRÁVA

o sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajca: Richard Howitt

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*):
Raffaele Baldassarre, Výbor pre právne veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	25
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI	29
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI	32
STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ	38
STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD	43
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE	50
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	54

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a pokrok smerom k udržateľnej a inkluzívnej obnove

(2012/2097(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 5, 12, 14, 15, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34 a 36 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Európsku sociálnu chartu, najmä jej články 5, 6 a 19,
- so zreteľom na deklaráciu medzinárodnej organizácie práce (MOP) o základných zásadách a právach pri práci, prijatú v roku 1998, a na dohovory MOP ustanovujúce univerzálne základné pracovné normy s ohľadom na: na zrušenie nútenej práce (C29(1930) a C105(1957)); slobodu združovania a právo na kolektívne vyjednávanie (č. 87 (1948) a č. 98 (1949)); zrušenie detskej práce (č.138 (1973) a č.182 (1999)) a nediskrimináciu v zamestnaní (č. 100 (1951) a č. 111 (1958)),
- taktiež so zreteľom na dohovory MOP o pracovných doložkách (verejné zákazky) (č. 94) a o kolektívnom vyjednávaní (č. 154),
- so zreteľom na program dôstojnej práce MOP a Globálny pakt k zachovaniu pracovných miest, ktoré boli prijaté všeobecným konsenzom 19. júna 2009 na zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce,
- so zreteľom na vyhlásenie o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu prijaté 10. júna 2008 na základe konsenzu 183 členských štátov MOP,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv (1948) a ďalšie nástroje Organizácie Spojených národov v oblasti ľudských práv, najmä Dohovor o občianskych a politických právach (1966) a Dohovor o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (1966), Dohovor o odstraňovaní všetkých foriem rasovej diskriminácie (1965), Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (1979), Dohovor o právach dieťaťa (1989), Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov (1990) a Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006),
- so zreteľom na Zásady OSN na posilnenie postavenia žien (Women's Empowerment Principles) zverejnené v marci 2010, ktoré ponúkajú usmernenia v oblasti toho, ako posilniť postavenie žien na pracovisku, na trhu a v spoločenstve, a ktoré sú výsledkom spolupráce medzi organizáciou OSN Ženy a projektom OSN s názvom Global Compact;
- so zreteľom na Projekt konzistentnosť, čo je projekt spolupráce medzi organizáciou Climate Disclosure Standards Board (CDSB), globálnou iniciatívou pre podávanie správ (GRI), Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a Konferenciou OSN pre obchod a rozvoj (UNCTAD) určený na podporu väčšej konzistentnosti v prístupe k požiadavkám na podnikové informácie v oblasti klímy a k ich poskytovaniu;

- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a na závery Rady pre zahraničné veci z 8. decembra 2009¹,
- so zreteľom na Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky² aktualizované v máji 2011,
- so zreteľom na Dohovor OECD o boji proti korupcii (1997),
- so zreteľom na globálnu iniciatívu pre podávanie správ,
- so zreteľom na vytvorenie Medzinárodnej integrovanej rady pre podávanie správ (IIRC),
- so zreteľom na dánsky zákon o finančných výkazoch (2008),
- so zreteľom na iniciatívu OSN Global Compact,
- so zreteľom na štúdiu o medzerách v riadení medzi medzinárodnými nástrojmi a normami pre sociálnu zodpovednosť podnikov a existujúcimi európskymi právnymi predpismi, ktorá bola vypracovaná pre Komisiu v októbri 2010 (známa ako edinburská štúdia)², ktorej výsledky boli zverejnené vo výročnej správe Európskeho parlamentu o ľudských právach za rok 2011³, ktorú v plnej miere podporila Európska rada;
- so zreteľom na odesky 46 a 47 výsledného dokumentu svetového samitu o udržateľnom rozvoji Rio+20,
- so zreteľom na zásady OSN pre udržateľné investície (UNPRI),
- so zreteľom na medzinárodnú normu ISO 26000, ktorá poskytuje usmernenia o sociálnej zodpovednosti, vydanú 1. novembra 2010,
- so zreteľom na štúdiu 99 podnikov z roku 2009 s názvom Green Winners⁴,
- so zreteľom na európske fórum o sociálnej zodpovednosti podnikov s účasťou viacerých zainteresovaných strán, ktoré sa začalo 15. októbra 2002,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby⁵,
- so zreteľom na Komisiou predložený návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o verejnom obstarávaní (COM(2011)0896);
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a

¹ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework> a http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf.

² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/business-human-rights/101025_ec_study_final_report_en.pdf.

³ Prijaté texty, P7_TA(2012)0126.

⁴ <http://www.atkearney.com/documents/10192/6972076a-9cdc-4b20-bc3a-d2a4c43c9c21>.

⁵ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹, ktoré nahradilo Bruselský dohovor z roku 1968 s výnimkou ustanovení o vzťahoch medzi Dánskom a ostatnými členskými štátmi,

- so zreteľom na uznesenie Rady z 3. decembra 2001 o ďalších krokoch v nadväznosti na zelenú knihu o sociálnej zodpovednosti podnikov²,
- so zreteľom na uznesenie Rady zo 6. februára 2003 o sociálnej zodpovednosti podnikov³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Podpora dôstojnej práce pre všetkých - Prínos Únie k implementácii programu dôstojnej práce vo svete ((COM(2006)0249) (oznámenie Komisie o dôstojnej práci),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. mája 2003 s názvom Modernizovanie zákona o spoločnosti a zlepšenie riadenia podniku v Európskej únii – plán postupu (COM(2003)0284) (akčný plán o riadení podnikov),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Obchod, rast a svetové záležitosti – obchodná politika ako hlavná súčasť stratégie Európa 2020 (COM(2010)0612),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Balík „Zodpovedné podniky“ (COM(2011)0685),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest (COM(2012)0173),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Iniciatíva pre sociálne podnikanie – Vytvárať prostredie na podporu sociálnych podnikov v rámci sociálnej ekonomiky a sociálnych inovácií (COM(2011)0682),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Stratégia rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (KOM(2010)0491),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 30. mája 2002 o Zelenej knihe Komisie o podpore európskeho rámca sociálnej zodpovednosti podnikov⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. mája 2002 o oznámení Komisie týkajúcom sa sociálnej zodpovednosti podnikov: príspevok podnikov k trvalo udržateľnému rozvoju⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2007 o podnikovej sociálnej zodpovednosti:

¹ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1.

² Ú. v. ES C 86, 10.4.2002, s. 3.

³ Ú. v. EÚ C 39, 18.2.2003, s. 3.

⁴ Ú. v. EÚ C 187 E, 7.8.2003, s. 180.

⁵ Ú. v. EÚ C 67 E, 17.3.2004, s. 73.

nové partnerstvo¹,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o sociálnej zodpovednosti podnikov v medzinárodných obchodných dohodách²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. júna 2010 o stratégii EÚ 2020, v ktorom sa uvádza, že existuje neoddeliteľné spojenie medzi podnikovou zodpovednosťou a podnikovým riadením³,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2012 o Iniciatíve pre sociálne podnikanie – Vytvárať prostredie na podporu sociálnych podnikov v rámci sociálnej ekonomiky a sociálnych inovácií⁴,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 24. mája 2012 o oznámení Komisie s názvom Obnovená stratégia EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014⁵,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom „Obnovená stratégia EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014“ (COM(2011)0681),
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanoviská Výboru pre právne veci, Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj, Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A7-0023/2013),
- A. keďže pojem sociálna zodpovednosť podnikov (SZP) sa nesmie využívať na nové určovanie medzinárodne odsúhlasených platných minimálnych noriem, ale musí sa snažiť o usmernenie ich uplatňovania a lepšie pochopenie spôsobu, akým možno tieto normy jednoducho a priamo uplatňovať v podniku akejkol'vek veľkosti;
- B. keďže pojem SZP, ktorý sa bežne používa v inštitúciách EÚ, by sa mal považovať v zásade za neodlíšiteľný od príbuzných pojmov zodpovedný alebo etický podnik, „životné prostredie, spoločnosť a správa a riadenie“, trvalo udržateľný rozvoj a podniková zodpovednosť;
- C. keďže prístup založený na viacerých zainteresovaných subjektoch musí zostať základným kameňom všetkých iniciatív v oblasti SZP podporovaných EÚ a základom najdôveryhodnejšej SZP uplatňovanej v samotných podnikoch, a to od miestnej úrovne;
- D. keďže globálna iniciatíva pre podávanie správ priniesla na medzinárodnej úrovni zd'aleka najširšie akceptovanú metodiku v oblasti transparentnosti podnikov a keďže vytvorenie Medzinárodnej rady pre integrované podávanie správ (IIRC) so zapojením významných celosvetových orgánov určujúcich účtovné štandardy ukazuje, že podávanie správ o

¹ Ú. v. EÚ C 301 E, 13.12.2007, s. 45.

² Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

³ Ú. v. EÚ C 236 E, 12.8.2011, s. 57.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2012)0429.

⁵ Ú. v. EÚ C 229, 31.7.2012, s. 77.

- udržateľnosti podnikov začlenené do finančných účtov sa za menej než desaťročie stane celosvetovou normou;
- E. keďže prelomová práca projektu „Účtovníctvo v záujme udržateľnosti“ princa z Walesu, organizácie TEEB (Ekonomika ekosystémov a biodiverzity) pre podniky a Programu OSN pre životné prostredie už umožnila, aby podniky úplne a presne porozumeli peňažnej hodnote svojho vonkajšieho sociálneho a environmentálneho vplyvu, a teda ju zabudovali do finančného riadenia podniku;
 - F. keďže nastala obrovská zmena medzi investormi, pričom 1 123 investorov (zastupujúcich 32 biliónov USD v celkových spravovaných aktívach) podporuje zásady OSN pre udržateľné investovanie (UNPRI); keďže Európske fórum pre udržateľné investovanie odhaduje, že celosvetový trh sociálne zodpovedného investovania dosiahol v septembri 2010 objem zhruba 7 biliónov EUR, a keďže 82 investorov pod vedením organizácie Aviva Global Investors zastupujúcich 50 biliónov USD v celkových spravovaných aktívach na samite OSN pre udržateľný rozvoj požadovalo, aby sa podnikové podávanie správ v oblasti udržateľnosti stalo povinným;
 - G. keďže vytvorenie európskej platformy pre SZP s účasťou viacerých zainteresovaných strán, uskutočnenie série pilotných a výskumných projektov a činnosti bývalého združenia Alliance for Business predstavujú stabilnú históriu európskej činnosti v oblasti SZP, a to spoločne s pokračujúcim hodnotným príspevkom zo strany rodiny európskych organizácií pôsobiacich v oblasti SZP vrátane organizácie CSR Europe, Európskej akadémie pre obchod v spoločnosti (European Academy of Business in Society, EABIS), Európskeho fóra pre sociálne investovanie (European Social Investment Forum, Eurosif) a Európskej koalície pre podnikovú spravodlivosť (European Coalition for Corporate Justice, ECCJ);
 - H. keďže sú nevyhnutné určité spoločné normy SZP, keďže rozdiely v potrebnosti si tiež vyžadujú odlišné prístupy k SZP v rôznych priemyselných odvetviach a keďže v slobodnej spoločnosti SZP nikdy nemôže z charitatívnej akcie urobiť akciu povinnú, lebo by to mohlo znížiť ochotu ľudí dávať;
 - I. keďže podnikové etické kódexy zohrávajú významnú úlohu pri iniciovaní SZP a zvyšovaní informovanosti o nej, sú však nedostatočnou odpoveďou vzhľadom na skutočnosť, že často nie sú dostatočne konkrétne, konzistentné s existujúcimi medzinárodnými normami, existujú prípady vyhýbania sa dôležitým otázkam a chýba porovnateľnosť a transparentnosť v oblasti ich uplatňovania;
 - J. keďže na pôde OSN sa jednohlasne dohodli hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, s plnou podporou členských štátov EÚ, Medzinárodnej organizácie zamestnávateľov a Medzinárodnej obchodnej komory, a to vrátane podpory koncepcie tzv. inteligentnej zmesi regulačných a dobrovoľných činností;
 - K. keďže bývalý osobitný zástupca generálneho tajomníka OSN pre podnikanie a ľudské práva John Ruggie vyzval členské štáty EÚ, aby v rámci konferencie o SZP, ktorú zvolalo vtedajšie švédске predsedníctvo, ozrejmili a podporili problematiku extrateritoriálnej jurisdikcie v prípade porušenia predpisov zo strany podnikov v nestabilných tretích krajinách, čo bolo následne potvrdené aj v záveroch Európskej rady,

ale keďže sa v tomto smere dosiaľ nepodnikli žiadne kroky;

- L. keďže štúdia Komisie o rozdieloch medzi medzinárodnými nástrojmi a normami SZP a existujúcimi európskymi právnymi predpismi známa ako Edinburská štúdia, ktorá bola zverejnená v októbri 2010, a ktorej výsledky boli oznámené vo výročnej správe o ľudských právach za rok 2011, bola v plnej miere podporená Európskou radou a Európskym parlamentom;
- M. keďže Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky sú najdôveryhodnejšou medzinárodnou normou v oblasti SZP a keďže aktualizácia dohodnutá v máji 2011 predstavuje významnú možnosť pokročiť pri uskutočňovaní SZP;
- N. keďže existujú viaceré medzinárodné iniciatívy, ktoré zabezpečujú povinnosť podnikov podávať správy o udržateľnosti vrátane požiadavky na podávanie správ určenej čínskym štátnym podnikom a požiadavky na podávanie správ o uplatňovaní usmernení v oblasti SZP vypracovaných indickou vládou, pričom podniky musia informovať o svojej výkonnosti v oblasti udržateľnosti, ktorá je vyžadovaná ako kótovacia požiadavka na burzách v Brazílii, Južnej Afrike a Malajzii a Komisiou pre cenné papiere a burzy USA;
- O. keďže dánsky zákon o účtovnej uzávierke z roku 2008, ktorý sa týka podávania správ o udržateľnosti podnikov a obsahuje osobitné dodatočné požiadavky na podávanie správ o vplyve na zmenu klímy a ľudské práva, je medzi dánskymi podnikmi veľmi populárny, pričom 97 % podnikov sa rozhodlo podávať správy napriek tomu, že počas prvých troch rokov jeho uplatňovania platí zásada „dodržiavaj alebo vysvetľ“;
- P. keďže francúzska a dánska vláda sú dve zo štyroch vlád členských štátov OSN, ktoré súhlasili, že povedú realizáciu záväzku OSN Rio +20 v oblasti podávania správ o udržateľnosti podnikov;
- Q. keďže aktualizácia Usmernení OECD pre nadnárodné podniky pod vedením Holandska ponúka možnosť zlepšiť ich viditeľnosť a štatút prostredníctvom systému vnútroštátnych kontaktných bodov, ukončila tzv. investičný nexus, ktorý bránil ich plnohodnotnému uplatňovaniu na dodávateľský reťazec, a v plnej miere do nich začlenila zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv;
- R. keďže v uznesení o stratégii Európa 2020 sa uvádza, že existuje nerozdeliteľná väzba medzi zodpovednosťou podniku a riadením a správou podniku;
- S. keďže štúdia 99 podnikov z roku 2009 s názvom Green Winners (Zelení víťazi) ukázala, že v 16 samostatných priemyselných odvetviach podniky so stratégiami v oblasti SZP podávali aspoň o 15 % lepší výkon, než bol priemer v ich odvetví, čo predstavuje dodatočnú trhovú kapitalizáciu vo výške 498 miliónov EUR (650 miliónov USD) na podnik;
- T. keďže celosvetový prieskum medzi generálnymi riaditeľmi z roku 2012 ukázal, že v podnikaní sa uznáva, že rast si vyžaduje úzku spoluprácu s miestnym obyvateľstvom s tým, že napríklad viac než 60 % z nich plánuje zvýšiť počas najbližších troch rokov investície, aby pomohli zachovať zdravie pracovníkov;

1. uznáva, že oznámenie Komisie je súčasťou série politických vyhlásení, vďaka ktorým sa sociálna zodpovednosť podnikov presadzuje vo väčšej miere, je zakotvená do politik EÚ a stane sa pevnou zásadou európskych činností; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využili stratégiu v oblasti SZP na roky 2014 – 2020 ako základ pre praktické opatrenia podporujúce podniky, aby sa do SZP zapojili;
2. zdôrazňuje, že aktívna informovanosť o sociálnej zodpovednosti prináša podnikom väčšiu dôveru a sociálnu akceptáciu;
3. napriek tomu súhlasí s analýzou obsiahnutou v oznámení v tom zmysle, že postupy týkajúce sa SZP sa naďalej obmedzujú len na menšiu časť veľkých podnikov napriek priamym výzvam, aby viac podnikov prijalo SZP, ktorú obsahujú oznámenia Komisie z roku 2001 a 2006; domnieva sa však, že podniky sa vždy zapájali do spoločnosti v ktorej pôsobili a že SZP sa môže zaviesť do podnikov každej veľkosti; poznamenáva tiež, že do diskusie o SZP treba zapojiť aj MSP, z ktorých mnohé ju prijímajú skôr neformálne a intuitívne s minimálnym podielom administratívy a bez zvýšenia nákladov;
4. pripomína strategickú úlohu malých a stredných podnikov, ktoré môžu vďaka spätosti s územím, na ktorom pôsobia, uľahčovať šírenie sociálnej zodpovednosti podnikov; žiada Komisiu, aby v súčinnosti s vnútroštátnymi orgánmi a mnohostrannými platformami rozvinula také formy odvetvovej spolupráce medzi malými a strednými podnikmi, ktoré im umožnia spoločne riešiť problémy v sociálnej a environmentálnej oblasti;
5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že SZP sa naďalej zameriava na environmentálne normy na úkor sociálnych noriem, hoci tie sú zásadne dôležité na obnovu sociálnej klímy vedúcej k hospodárskemu rastu a sociálnemu zblížovaniu;
6. domnieva sa, že celosvetová finančná kríza prináša reálne riziko, že tvorcov politiky, a to aj v EÚ, dosiahne ich vlastný fatálny krátkodobý pohľad zameraný výhradne na opatrenia v záujme úzko vymedzenej transparentnosti a zodpovednosti na finančných trhoch a zanedbávajúci naliehavú potrebu toho, aby finančný a všetky priemyselné sektory komplexne riešili naliehavé a prednostné problémy týkajúce sa zhoršovania životného prostredia a sociálnej dezintegrácie;
7. upozorňuje, že podniky môžu byť v budúcnosti udržateľné len vtedy, ak budú existovať v rámci udržateľného hospodárstva, a že nemôže existovať žiadna alternatíva voči transformácii na nízkouhlíkovú budúcnosť, ktorá zahŕňa aj ochranu sociálneho a prírodného kapitálu vo svete, čo je proces, v ktorom musí SZP zohrávať rozhodujúcu úlohu;
8. domnieva sa, že zvyšovanie SZP sa musí zlepšiť prostredníctvom dôrazu na globálne nástroje SZP a čerstvého impulzu od podnikov, ktoré majú vedúce postavenie medzi svojimi partnermi; zverejňovania sociálnych a environmentálnych informácií zo strany podnikov; využívania vhodných usmernení, podpory verejnej správy tvorbe podmienok vedúcich k spolupráci v oblasti SZP a poskytovania vhodných nástrojov a prostriedkov, ako je systém stimulov; priamočiarej analýzy vplyvu existujúcich iniciatív týkajúcich sa SZP; podpory nových iniciatív v sociálnej sfére; prispôsobenia SZP, tak aby zodpovedala potrebám MSP, a rastúceho uznania v rámci podnikateľskej komunity aj širšej spoločnosti o obrovskom rozsahu sociálnych a environmentálnych výziev, ktorým

čelí Európa a svet;

9. podporuje zámer Komisie prehliť SZP v Európe vypracovaním usmernení a podporou iniciatív so zapojením viacerých zainteresovaných subjektov v jednotlivých priemyselných odvetviach, a apeluje na popredné podniky a združenia, aby sa k tejto iniciatíve pripojili;
10. opakuje, že SZP sa musí posunúť od procesu k výsledkom;
11. víta skutočnosť, že vymedzenie pojmu sociálna zodpovednosť podnikov, stanovené v oznámení Komisie, ktoré odráža nový prístup, ktorý Komisia po prvý raz prijala na fóre viacerých zúčastnených strán v roku 2009, poskytuje nezameniteľnú možnosť pre budovanie inkluzívnosti a konsenzu a náležite odráža novú dohodu dosiahnutú v tejto otázke medzi podnikmi a ostatnými zúčastnenými stranami vďaka jednomyselnému odsúhlaseniu hlavných zásad OSN a iným nástrojom, ako napríklad usmerňujúca norma ISO 26000 pre sociálnu zodpovednosť; víta začlenenie sociálnych, environmentálnych a etických otázok, ako aj otázok ľudských práv do podnikateľskej činnosti; trvá na tom, že Komisia musí viac rozlišovať medzi (1) charitatívnou činnosťou podniku; (2) sociálnymi krokmi podnikov na základe právnych predpisov, pravidiel a medzinárodných noriem a (3) antisociálnymi krokmi podnikov, ktoré porušujú právne predpisy, pravidlá a medzinárodné normy a majú povahu trestného činu a vykorisťovania, napríklad zamestnávanie detí alebo nútené práce, a ktoré treba dôrazne odsúdiť;
12. zdôrazňuje, že SZP sa musí rozšíriť aj na konanie podnikov voči tretím krajinám a v rámci nich;
13. so záujmom konštatuje, že Komisia začala do obchodných dohôd EÚ zahŕňať jasné odkazy na sociálnu zodpovednosť podnikov; zastáva názor, že vzhľadom na zásadnú úlohu, ktorú zohrávajú veľké spoločnosti, ich dcérske spoločnosti a ich dodávateľské reťazce v medzinárodnom obchode, je nevyhnutné, aby sa sociálna a environmentálna zodpovednosť podnikov stala neoddeliteľnou súčasťou kapitol o trvalo udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby vypracovala konkrétne návrhy na uplatňovanie týchto zásad SZP v obchodnej politike;
14. domnieva sa, že sociálna zodpovednosť by tiež mala rešpektovať základné zásady a práva, napríklad tie, ktoré sú uvedené v dokumentoch MOP, predovšetkým vrátane slobody združovania, práva na kolektívne vyjednávanie, zákazu nútenej práce, zákazu detskej práce a odstránenia diskriminácie pri práci;
15. veľmi chváli spôsob, akým komisári pre zamestnanosť, podnikanie a vnútorný trh a ich personál prispeli k perspektívnemu a konštruktívnemu prístupu, ktorý obsahuje oznámenie Komisie; uznáva účasť iných častí Komisie prostredníctvom medziodborovej skupiny pre SZP; vyzýva však predsedu Komisie, aby šiel v oblasti SZP osobne príkladom a aby zabezpečil, že Komisia si v plnej miere osvojí záväzok uplatňovať SZP, a to najmä v rámci generálneho riaditeľstva pre životné prostredie a tých GR, ktoré majú na starosti vonkajšie vzťahy;
16. domnieva sa, že SZP musí obsahovať sociálne opatrenia zahŕňajúce odbornú prípravu, rovnováhu pracovného a rodinného života a vhodné pracovné podmienky; opakuje svoje

presvedčenie, že SZP sa dá odôvodniť aj z podnikateľského hľadiska, no opäť zdôrazňuje, že ak to v danej situácii alebo v danom podniku v krátkodobom meradle neplatí, nemôže sa to použiť ako výhovorka pre rozhodnutie zbaviť sa zodpovednosti a vybrať si antisociálne konanie; domnieva sa, že existuje dostatok výskumných poznatkov na dokázanie tohto podnikateľského hľadiska, že by prioritou malo byť šírenie týchto výskumných poznatkov; žiada, aby sa nový výskum v oblasti SZP venoval posudzovaniu súhrnného vplyvu zmien týkajúcich sa SZP v podnikateľskom správaní na úsilie riešiť celkové európske a celosvetové problémy, ako sú uhlíkové emisie, zvyšovanie kyslosti vody, extrémna chudoba, detská práca a sociálna nerovnosť, a aby sa získané poznatky stali súčasťou budúceho prínosu Európy pre rozvoj celosvetových iniciatív v oblasti SZP;

17. súhlasí s analýzou Komisie, podľa ktorej je SZP čoraz dôležitejšia pre to, aby podnik mal súhlas spoločnosti s jeho prevádzkou, a to so zreteľom na výskyt sociálnych protestov, ako sú antiglobalizačné hnutia a hnutie Occupy, sociálnych konfliktov a niekedy konfrontačných vzťahov v rámci odvetvia; domnieva sa, že samotná EÚ musí prijať SZP ako vlastný „súhlas spoločnosti“ so snahou dosiahnuť obchodné a hospodárske výhody s inými krajinami a regiónmi sveta; predovšetkým sa domnieva, že SZP musí byť základnou súčasťou obchodných politík EÚ;
18. uznáva, že hlboké nedostatky v iniciatívach týkajúcich sa SZP vznikajú vtedy, keď sa podniky, ktoré o sebe hrdo vyhlasujú, že uplatňujú SZP, dokážu vyhnúť kritickým záujmovým skupinám alebo citlivým otázkam týkajúcim sa ich vlastného podnikania a ich globálneho dodávateľského reťazca; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s finančnými orgánmi a sociálnymi partnermi rozvíjala predchádzajúcu činnosť tzv. laboratórií SZP s cieľom lepšie rozpoznať, ako by mohli podniky a ich zainteresované strany objektívne poukazovať na sociálne a environmentálne otázky, ktoré sú zásadné pre daný podnik, a aby existoval spravodlivý a vyrovnaný výber zainteresovaných strán, ktoré sa majú zapojiť do iniciatív podniku v oblasti SZP;
19. domnieva sa, že spotrebiteľia sa čoraz viac zameriavajú na činnosti podniku v oblasti SZP, a preto naliehaovo žiada podniky, aby zaujali transparentný prístup, a to predovšetkým voči podnikovým operáciám spojeným s etickými, sociálnymi a environmentálnymi obavami;
20. zdôrazňuje skutočnosť, že SZP bude životaschopná len v prípade zachovania platných právnych ustanovení a miestnej tarifnej regulácie sociálnych partnerov;
21. poznamenáva, že pri hodnotení sociálnej zodpovednosti podniku treba zohľadniť správanie podnikov, ktoré sú súčasťou jeho dodávateľského reťazca, a jeho prípadných subdodávateľov;

Udržateľná obnova

22. podporuje tvrdenie uvedené v oznámení Komisie, že „pomoc pri zmiernení sociálnych vplyvov súčasnej hospodárskej krízy“ a hľadanie udržateľných obchodných modelov sú súčasťou sociálnej zodpovednosti podnikov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pomohli podnikom, v spolupráci so zástupcami zamestnancov, zapojiť sa do SZP; vyzýva podniky, aby zvažili iniciatívy zamerané na zachovanie a tvorbu pracovných miest, s osobitným dôrazom na mladých ľudí a ženy vo všetkých oblastiach činnosti (ako je riadenie a

odborná príprava, trhy, personalistika, životné prostredie a spoločnosť) s osobitným zreteľom na osoby s viacnásobným znevýhodnením, ako sú Rómovia a osoby so zdravotným postihnutím, a na nábor nielen radových pracovníkov, ale aj vyššieho manažmentu z miestneho pracovného trhu, a zriadenie napríklad systému, ktorý by absolventom univerzít umožnil pracovať v rámci stáží, aby získali pracovné skúsenosti, ktoré zamestnávateľia v súkromnom sektore potrebujú;

23. domnieva sa, že podniky by sa mali zapojiť do riešenia sociálnych problémov prehlbovaných hospodárskou krízou, ako je chýbajúce bývanie a chudoba, a do rozvoja spoločenstiev, v ktorých pôsobia;
24. uznáva, že hospodársku krízu sprevádza vyššia kauzalizácia zamestnanosti, najmä v prípade žien, rozdiely v pracovných podmienkach, ktoré vznikajú čiastočne v dôsledku využívania subdodávateľov, vynútená práca na čiastočný úväzok v prípade mnohých ľudí, ktorí by chceli získať prácu na plný úväzok, a rozšírenie práce a pracovných postupov, ktoré majú niekedy charakter vykorisťovania a vzostup neformálneho sektora, vyzýva Komisiu a európske fórum viacerých zúčastnených strán najmä aby preskúmali nárast využívania subdodávateľov; naliehavo žiada, aby sa táto práca riadila hlavnými zásadami OSN, ktoré sa vzťahujú na dodávateľský reťazec, a najmä na koncepciu hodnotenia vplyvu bez ohľadu na rozdielne vrstvy dodávateľa;
25. konštatuje, že dodržiavanie právnych predpisov o fyzických pracovných podmienkach, vypracovávanie postupov a politiky v oblasti prijímania a prepúšťania pracovníkov, ochrana údajov a súkromia pracovníkov a včasné vyplácanie odmeny a iných dávok – to všetko tiež patrí do SZP, a žiada, aby sa to rešpektovalo;
26. uznáva, že kríza má vplyv na sociálnu štruktúru; víta skutočnosť, že podniky prijali široké spektrum opatrení na začlenenie zraniteľných a znevýhodnených skupín do pracovného trhu; žiada podniky, aby pokračovali v tomto druhu iniciatív; zdôrazňuje však, že zatváranie podnikov a úsporné opatrenia ohrozujú niektoré úspechy dosiahnuté prostredníctvom SZP, ako napríklad zamestnávanie zraniteľných skupín spoločnosti, najmä osôb so zdravotným postihnutím, zlepšenie odbornej prípravy a štatútu týchto pracovníkov, presadzovanie inovatívnych nových foriem sociálne užitočnej výroby a služieb, napríklad prostredníctvom sporiteľných družstiev, a presadzovanie nových foriem zamestnávania prostredníctvom sociálnych podnikov, družstiev a spravodlivého obchodovania; domnieva sa preto, že treba nevyhnutne určiť referenčné hodnoty pre sociálne opatrenia; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila rozsiahlu analýzu sociálnych dôsledkov krízy na tieto iniciatívy a uplatnila pri tom prístup na základe rodovej príslušnosti, aby sa zamerala na juhoeurópske krajiny a aby o svojich výsledkoch plnohodnotne diskutovala so sociálnymi partnermi a zainteresovanými stranami v oblasti SZP;
27. domnieva sa, že činnosti v oblasti SZP nie sú prínosné len pre spoločnosť ako celok, ale pomáhajú aj podnikom zlepšiť ich obraz a postavenie v očiach potenciálnych zákazníkov, čo umožňuje, aby boli z dlhodobého hľadiska životaschopné;
28. konštatuje, že zavedenie programov rozvoja zručností a celoživotného vzdelávania pre pracovníkov, pravidelného individuálneho hodnotenia pracovníkov a programu správy talentu, ako aj určenie individuálnych obchodných a rozvojových plánov pre pracovníkov

zvyšuje ich motiváciu a odhodlanie a je základnou súčasťou SZP;

29. pripomína, že najmä v čase krízy by podniky fungujúce v súlade so zásadami SZP mali pomáhať rozvíjať inovatívne kapacity svojho regiónu zavedením inovatívnych a voči životnému prostrediu šetrných riešení v oblasti výrobných zariadení a prostredníctvom nových investícií a modernizácie; zdôrazňuje, že začlenenie environmentálnych tém ako biodiverzita, zmena klímy, hospodárnosť využívania zdrojov alebo environmentálne zdravie do činnosti podnikov ponúka potenciál na presadenie udržateľnej obnovy;
30. domnieva sa, že finančná kríza mohla v niektorých prípadoch otriasť dôverou zamestnancov v povinnosti podnikov plniť dlhodobé nároky v oblasti súkromného dôchodkového zabezpečenia, hoci tiež treba zohľadniť rozdiely medzi dôchodkovými systémami v EÚ po kríze; vyzýva zodpovedné podniky, aby tento problém riešili v súčinnosti s Komisiou a sociálnymi partnermi, a to aj prostredníctvom zavedenia otvorených, inkluzívnych a na pravidlách založených systémov správy dôchodkových investícií, a ako súčasť širšej výzvy v rámci SZP riešiť aktívne starnutie v čase demografických zmien; domnieva sa, že obnova dôvery medzi zamestnancami a podnikmi je veľmi dôležitá, ak má existovať udržateľná hospodárska obnova;

Prístup medzinárodných organizácií a viacerých zúčastnených strán

31. rozhodne podporuje dôraz, ktorý vo svojom oznámení Komisia kladie na posilňovanie a presadzovanie medzinárodných noriem a – v súvislosti s aktualizáciou usmernení OECD z roku 2011 a schválením hlavných zásad OSN – sa nazdáva, že hlavný dôraz opatrení EÚ sa teraz musí klásť na podporu a vykonávanie týchto usmernení a zásad medzi európskymi podnikmi; zdôrazňuje, že tieto usmernenia OECD boli vymedzené a uznané na medzinárodnej úrovni s cieľom zaviesť a zachovať rovnaké podmienky a zároveň podporovať otvorené, spravodlivé a zodpovedné obchodné praktiky na celom svete; navrhuje, aby Komisia každoročne podávala Parlamentu a Rade správu o uplatňovaní týchto usmernení OECD v EÚ;
32. zdôrazňuje, že je dôležité, aby boli politiky Únie v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov vytvárané v súlade s medzinárodnými normami, aby sa predišlo rôznorodým výkladom na vnútroštátnej úrovni a rizikám spojeným s konkurenčnými výhodami alebo nevýhodami na vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni;
33. trvá na tom, že každý z 27 členských štátov musí urýchliť preskúmanie svojich národných akčných plánov týkajúcich SZP a vytváranie národných plánov implementácie príslušných usmernení OECD a hlavných zásad OSN, ktoré by mali byť dokončené najneskôr do decembra 2013; domnieva sa, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa tieto plány vytvárali za účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán vrátane MVO, občianskej spoločnosti, odborov, zamestnávateľských organizácií a vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva; vyzýva EÚ, aby umožnila poučiť sa zo skúseností tých členských štátov, ktoré v súčasnosti týmto procesom prechádzajú; povzbudzuje členské štáty, aby načerpali inšpiráciu z usmernení uvedených v norme ISO 26000, v najnovšej verzii usmernení globálnej iniciatívy pre podávanie správ a z pokynov, ktoré vypracovala Európska skupina vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva;

34. požaduje väčšiu politickú súdržnosť na úrovni EÚ tým, že sa uvedú normy verejného obstarávania, vývozných úverov, dobrej správy vecí verejných, hospodárskej súťaže, rozvoja, obchodu, investícií a ostatných politík a dohôd do súladu s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv, sociálnej a environmentálnej oblasti stanovenými v príslušných usmerneniach a zásadách OECD a OSN, a v tejto súvislosti požaduje úsilie o spoluprácu so zástupcami zamestnancov, zamestnávateľov a spotrebiteľov, ako aj využívanie odporúčaní príslušných organizácií pre ľudské práva, akým je napr. stanovisko Európskej skupiny vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva Komisia k otázke ľudských práv a obstarávania; požaduje rozumné a primerané posúdenie vplyvu legislatívnych návrhov na možný nesúlad s hlavnými zásadami OSN a trvá na koordinácii s pracovnou skupinou OSN pre podnikanie a ľudské práva s cieľom zabrániť nerovnomernému a nejednotnému výkladu týchto hlavných zásad;
35. víta predovšetkým začlenenie sektora IKT do osobitných európskych usmernení v oblasti podnikania a ľudských práv; uznáva, že potreba chrániť súkromie a bojovať proti zločinnému obsahu na jednej strane a cieľ brániť slobodu prejavu na strane druhej vytvárajú dilemy, čo dokazuje nedávny spor vyvolaný protiislamským videom umiestneným na serveri YouTube; žiada, aby sa omnoho viac európskych podnikov zapojilo do hlavnej iniciatívy s viacerými zainteresovanými subjektmi v tejto oblasti, celosvetovej sieťovej iniciatívy (Global Network Initiative, GNI), ktorej v súčasnosti dominujú podniky so sídlom v USA;
36. trvá na tom, že všetky nástroje „financovania obchodu a rozvoja“, ktoré subjektom zo súkromnej sféry ponúkajú investičné nástroje EÚ, Európska investičná banka a Európska banka pre obnovu a rozvoj, by mali obsahovať zmluvné doložky vyžadujúce súlad s Usmerneniami OECD pre nadnárodné podniky a hlavnými zásadami OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, s ustanoveniami o zodpovednosti a jasným mechanizmom podávania sťažností; opakuje svoju výzvu adresovanú členským štátom, aby sa zachovali rovnako vo vzťahu k poskytovaniu vývozných úverov podnikom;
37. víta iniciatívu Komisie týkajúcu sa národných akčných plánov implementácie hlavných zásad OSN pre podnikanie a ľudské práva; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby zohrávala významnejšiu úlohu pri napomáhaní vedúcej pozície pri plnení týchto zásad na vyššej úrovni a pri podnecovaní účinného monitorovania a podávania správ; žiada, aby sa v záujme pokroku implementácie vykonával proces vzájomného hodnotenia medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zhodnotili vykonávanie akčných plánov a posúdili činnosti realizované na úrovni EÚ a aby o tom podali Európskej rade a Parlamentu správu do konca roku 2014;
38. uznáva, že podniky čoraz viac pôsobia v nestabilných štátoch, a že majú povinnosť konať s náležitou starostlivosťou v oblasti ochrany svojich pracovníkov pred konfliktmi, terorizmom a organizovaným zločinom; trvá však na tom, že podniky majú rovnakú povinnosť zabezpečiť, aby bezpečnostné opatrenia neohrozovali mier alebo bezpečnosť iných tam, kde podniky pôsobia, čo by ich mohlo vystaviť obvineniam z podielu na porušovaní ľudských práv; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili rozsiahlejšie prijímanie medzinárodných dobrovoľných bezpečnostných zásad a aby sa snažili o dohodu o medzinárodnom regulačnom rámci v oblasti regulácie činností súkromných vojenských a bezpečnostných podnikov, ich monitorovania a dohľadu nad nimi;

39. vyzýva podniky a iné zainteresované strany, aby sa konštruktívne zapojili do procesu uskutočňovaného Komisiou, ktorý sa týka vypracovania usmernení v oblasti ľudských práv v jednotlivých sektoroch, a aby využívali výsledné usmernenia po ich dokončení;
40. vyzýva Komisiu, a najmä GR pre spravodlivosť, aby predostreli návrhy na uľahčenie prístupu k spravodlivosti na súdoch v EÚ v prípadoch najextrémnejšieho, mimoriadne závažného porušenia ľudských alebo pracovných práv zo strany podnikov so sídlom v Európe, ich dcérskych spoločností, subdodávateľov alebo obchodných partnerov, ako odporúča osobitný predstaviteľ generálneho tajomníka OSN pre podnikanie a ľudské práva;
41. konštatuje tiež, že je potrebné pripraviť a zaviesť mechanizmy podávania správ o prípadoch porušenia ľudských práv v rámci jednotlivých podnikov;
42. domnieva sa, že štúdia s názvom Green Matters (Na ekológii záleží) definitívne dokazuje pozitívnu väzbu medzi podnikmi, ktoré uskutočňujú SZP, a dosahovaním lepšej finančnej výkonnosti na konci krízy; podporuje koncepciu tzv. zodpovednej konkurencieschopnosti a zdôrazňuje, že potenciálny trh so sociálne a environmentálne užitočným tovarom a službami je naďalej kľúčovou trhovou príležitosťou pre podniky aj pre plnenie potrieb spoločnosti;
43. súhlasí s názorom podnikov uvedeným v celosvetovom prieskume generálnych riaditeľov z roku 2012, podľa ktorého si udržateľný rast podnikov vyžaduje úzku spoluprácu s miestnym obyvateľstvom, vládami a obchodnými partnermi a investície do miestnych spoločností; podporuje podnikateľské iniciatívy spojené s tvorbou pracovných miest, odbornou prípravou, pomocou pri zvládaní obmedzení v oblasti zdrojov a prispievaním k riešeniam v oblasti zdravia, a vyzýva na ich zintenzívnenie;
44. vyzýva Komisiu, a najmä GR pre obchod, aby prešla od pasívneho k aktívnemu prístupu k usmerneniam OECD, a to aj uplatňovaním deklarácie OECD o medzinárodných investíciách a nadnárodných podnikoch, ktorá zahŕňa usmernenia OECD, aby zabezpečila propagáciu a nepretržitú podporu usmernení OECD prostredníctvom delegácií EÚ v tretích krajinách, financovanie iniciatív v oblasti budovania kapacít spolu s podnikmi, odborními a občianskou spoločnosťou v tretích krajinách, pokiaľ ide o vykonávanie usmernení, a aby zabezpečila, že sa usmernenia budú výslovne citovať vo všetkých nových dohodách medzi EÚ a tretími krajinami vrátane všetkých obchodných a investičných zmlúv; domnieva sa, že EÚ by mala vyvinúť veľké diplomatické úsilie, aby na medzinárodnej úrovni presvedčila viac krajín, aby sa stali signatármi, a mala by poskytovať konkrétnu podporu organizáciám občianskej spoločnosti pri riešení tzv. konkrétnych prípadov údajného porušovania, a to v spolupráci s členskými štátmi;
45. domnieva sa, že SZP je dôležitý nástroj, ktorý pomáha EÚ podporovať presadzovanie dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (MOP) na medzinárodnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby podporovala európske organizácie a sociálnych partnerov, ktorí sa snažia realizovať pilotné projekty v súlade s usmerneniami OECD a ostatnými medzinárodnými normami v oblasti SZP v záujme budovania kapacít v tretích krajinách; žiada Komisiu, aby určila konkrétny cieľ pre prerokovanie a uzavretie nových rámcových dohôd, ktoré sa

týkajú záležitostí súvisiacich so SZP, a aby vyzvala sociálnych partnerov na uzatvorenie týchto dohôd v kontexte ich nového odvetvového prístupu k SZP; vyzýva Komisiu, najmä GR pre zamestnanosť, aby do SZP začlenili pracovnoprávne normy uskutočnením pilotných projektov v oblasti slušnej práce v súčinnosti s vládami tretích krajín;

46. súhlasí s oznámením Komisie s názvom Obnovená stratégia EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014 v tom, že „rešpektovanie platných právnych predpisov a kolektívnych zmlúv medzi sociálnymi partnermi je predpokladom naplnenia tejto (sociálnej) zodpovednosti (podnikov)“; domnieva sa, že SZP by mala dopĺňať, určite však nie nahrádzať právne predpisy, kolektívne vyjednávanie alebo dialóg s pracovníkmi organizovanými v odboroch; domnieva sa, že podniky by sa mali zaviazat' diskutovať o svojej politike v oblasti SZP – a o prvkoch, ako je výročná správa podniku o sociálnom a environmentálnom vplyve jeho činnosti – so zamestnancami a ich zástupcami; domnieva sa, že by sa mal prijať voliteľný rámec pravidiel pre environmentálne rámcové dohody na základe možného obsahu takéhoto rámca, ako ho opisuje pracovný dokument útvarov Komisie na túto tému;
47. vyzýva EÚ, a najmä Komisiu:
- (1) aby zabezpečili, aby sa téma sociálnej zodpovednosti podnikov a ľudských práv zaradil do priorit jednotlivých finančných nástrojov v rámci nového viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie rokov 2014 – 2020; a
 - (2) aby rozvíjali vedeckú podporu pod záštitou EIDHR pre vzdelávanie a celkové budovanie kapacít v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov a ľudských práv v rámci organizácií občianskej spoločnosti, vnútroštátnych organizácií pre ľudské práva, obhajcov ľudských práv, odborov a ďalších organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv;
48. víta skutočnosť, že niektoré podniky využili samit OSN Rio+20 na presadzovanie nového celosvetového dohovoru o podnikovej zodpovednosti v rámci systému OSN; domnieva sa, že hoci sa k takémuto dohovoru dospeje pravdepodobne až o niekoľko rokov, EÚ by sa mala konštruktívne zapojiť do diskusie o ňom; domnieva sa však, že tieto diskusie nesmú tvorcov politiky v podnikoch a vláde rušiť pri naliehavom postupnom uplatňovaní existujúcich nástrojov SZP; upozorňuje na skutočnosť, že existujú rôzne modely možného vzniku nových foriem globálneho riadenia vo vzťahu k SZP popri systéme OSN, a to napríklad presadzovaním šírenia usmernení OECD medzi nečlenmi alebo prostredníctvom samostatnej iniciatívy zo strany vlád podobného zmysľania; vyzýva EÚ, Komisiu a členské štáty, aby vytvorili a presadzovali konkrétne návrhy na konkrétne a overiteľné príspevky podnikov, ktoré sa majú dohodnúť v rámci navrhovaných cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja pre obdobie po roku 2015;

Verejné politiky pre sociálnu zodpovednosť podnikov

49. súhlasí s názorom, že od prvej správy fóra viacerých zúčastnených strán z júna 2004 sa verejné orgány mohli významne podieľať na pokroku SZP, v neposlednom rade aj vo verejnom obstarávaní, tým, že využívajú svoju zvolávajúcu a stimulujúcu úlohu, a vyzýva členské štáty, prostredníctvom skupiny na vysokej úrovni a iných kanálov, aby týmto snahám dodali zásadný nový impulz;

50. žiada, aby sa všade tam, kde EÚ alebo jej členské štáty pôsobia ako obchodní partneri (napr. pri verejnom obstarávaní, v štátnych podnikoch, spoločných podnikoch, v prípade záruk na vývozné úvery a v rozsiahlych projektoch v tretích krajinách), prednostne vyžadoval súlad s hlavnými usmerneniami a zásadami OECD a OSN, ktorý by sa mal premietnuť do konkrétnych zmluvných doložiek a priniesť sankcie pre podniky, ktoré hrubo porušujú sociálne a ekologické normy a normy v oblasti ľudských práv;
51. zdôrazňuje význam rámca OSN „chrániť, rešpektovať a naprávať“ a domnieva sa, že jeho tri piliere – zodpovednosť štátu chrániť pred porušovaním ľudských práv, zodpovednosť podnikov rešpektovať ľudské práva a potreba účinnejšieho prístupu k nápravám – by mali podliehať primeraným opatreniam, ktoré umožnia ich realizáciu;
52. zdôrazňuje, že európske podniky, ich dcérske spoločnosti a ich subdodávatelia zohrávajú vzhľadom na svoj význam v medzinárodnom obchode zásadnú úlohu pri propagácii a šírení sociálnych a pracovných noriem vo svete; uznáva, že sťažnosti na podniky z EÚ, ktoré vykonávajú svoju činnosť v zahraničí, sa často účinnejšie vyriešia priamo na mieste; vyjadruje uznanie OECD za založenie vnútroštátnych kontaktných miest ako mechanizmov bez právnej povahy, ktoré sa v jednotlivých štátoch snažia nájsť zmierlivé riešenie v širokej škále sporov v oblasti podnikania a ľudských práv; žiada však, aby podniky vynakladali väčšie úsilie pri vytváraní mechanizmov riešenia sťažností, ktoré by boli v súlade s kritériami účinnosti stanovenými v hlavných zásadách OSN, a aby sa usilovali zaviesť ďalšie záväzné pravidlá, ktoré im poskytujú medzinárodne uznávané zásady a usmernenia, predovšetkým nedávno aktualizované usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti, desať zásad iniciatívy OSN Global Compact, norma ISO 26000 o sociálnej zodpovednosti a tripartitná deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o zásadách týkajúcich sa nadnárodných spoločností a sociálnej politiky;
53. víta zámer Komisie zmeniť a doplniť ustanovenia medzinárodného súkromného práva, ktoré sú obsahom nariadenia Brusel I, a najmä zaviesť zásadu „forum necessitatis“; zdôrazňuje potrebu ďalšieho rozvoja účinného prístupu k náprave pre obeť porušovania ľudských práv odvíjajúcich sa z podnikateľskej činnosti mimo EÚ, a to konkrétne prostredníctvom reforiem nariadení Brusel I a Rím II; žiada prijať účinné opatrenia na odstránenie existujúcich prekážok zaistenia spravodlivosti, ako sú neúmerné náklady na riešenie sporov, prostredníctvom iniciatív, ako sú určenie minimálnych noriem kolektívnej nápravy a riešenia problému samostatnej právnej subjektivity podnikov;
54. požaduje rozvoj účinnejších noriem v oblasti transparentnosti a zodpovednosti pre technologické spoločnosti EÚ v súvislosti s vývozom technológií, ktoré sa môžu použiť na porušovanie ľudských práv alebo na opatrenia namierené proti bezpečnostným záujmom EÚ;
55. požaduje uplatňovanie pravidla „poznaj svojho koncového užívateľa“ v záujme zabezpečenia lepšej kontroly a predchádzania porušovaniu ľudských práv oboma smermi v rámci dodávateľských reťazcov a výrobných alebo trhových tokov;
56. domnieva sa, že členské štáty by mali považovať podniky za zodpovedné za prijímanie zásad a iniciatívnych politík s cieľom bojovať proti diskriminácii a sociálnemu vylúčeniu, presadzovať rodovú rovnosť a rešpektovať základné práva všetkých;

57. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby so zreteľom na prístup k SZP založený na zapojení viacerých zainteresovaných strán zväžili rozšírenie počtu pozorovateľov na schôdzach skupiny na vysokej úrovni konaných každé dva roky tak, aby zahŕňali predstaviteľov pozorovateľov, medzi ktorými budú dvaja spravodajcovia z príslušných výborov Parlamentu, zástupcovia Programu OSN pre životné prostredie, Rady OSN pre ľudské práva a Medzinárodnej organizácie práce, a po jednom nominantovi z európskych podnikov, odborov a občianskej spoločnosti dohodnutých na koordinačnom výbore fóra viacerých zúčastnených strán;
58. uznáva, že je potrebné, aby sa inštitúcie EÚ priblížili občanom Únie, ako sa uvádza v Laekenskej deklarácii z roku 2001 pripomína; podporuje prípravu tzv. návrhu Solidarité, ktorý sa týka medziinštitucionálneho programu ľudských zdrojov v rámci inštitúcií EÚ s cieľom uľahčiť zapájanie pracovníkov a stážistov z inštitúcií do života miestneho spoločenstva prostredníctvom dobrovoľných humanitárnych a pozitívnych sociálnych činností, a to v rámci odbornej prípravy pracovníkov aj vo forme dobrovoľníctva; zdôrazňuje skutočnosť, že navrhovaný program je úsporný, má vysokú pridanú hodnotu a pomohol by so zavádzaním politík a programov EÚ; naliehavo žiada všetky členské štáty, aby do svojich vnútroštátnych akčných plánov zaradili dobrovoľnícku činnosť zamestnancov; vyzýva na podpísanie „dohovoru“ prostredníctvom Európskeho dobrovoľníckeho centra (CEV) s cieľom zapojiť organizácie občianskej spoločnosti z celej Európy do snahy o splnenie tohto cieľa;
59. vyzýva podniky, aby podnecovali svojich zamestnancov k účasti na medzinárodnej dobrovoľníckej práci s cieľom uľahčiť súčinnosť medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti rozvojovej spolupráce; žiada Komisiu, aby prostredníctvom budúceho Európskeho dobrovoľníckeho zboru pre humanitárnu pomoc podporovala iniciatívy podnikov vyvíjané v tomto smere;
60. domnieva sa, že by členské štáty mali nabádať podniky, aby vytvorili politiky a zaviedli opatrenia zamerané na potrebu rešpektovať súkromný a rodinný život všetkých svojich zamestnancov; domnieva sa, že tieto politiky a opatrenia by mali byť v súlade so zásadou rovnosti a mali by sa týkať aj rokovanií o dĺžke a organizácii pracovnej doby, o mzdovej úrovni, o prístupnosti niektorých praktických možností pracovníkom a o flexibilných pracovných podmienkach vrátane povahy pracovných zmlúv a dostupnosti prestávok v kariére;
61. uznáva, že v mnohých iniciatívach v oblasti SZP sociálne ukazovatele zaostávajú za environmentálnymi z hľadiska hospodárskeho hodnotenia a všeobecných špecifickostí; domnieva sa, napriek príručke o sociálnom obstarávaní, že samotná EÚ je v tejto oblasti príliš zviazaná; požaduje vypracovanie štúdie venovanej hodnoteniu sociálneho kapitálu, ktorá by viedla k rozsiahlej diskusii pod vedením Európy o lepšom začlenení sociálnych dôsledkov do udržateľného riadenia podnikov; podporuje financovanie pilotných projektov v záujme rozvoja sociálnych ukazovateľov, sociálnych ratingových agentúr a praxe uskutočňovania sociálnych auditov v niektorých členských štátoch a odvetviach podnikania;
62. víta uznanie úlohy, ktorú musí plniť verejné obstarávanie v presadzovaní SZP v praxi vrátane prístupu k odbornej príprave, rovnosti, spravodlivému obchodu (fair trade)

a sociálnemu začleňovaniu znevýhodnených pracovníkov a osôb so zdravotným postihnutím, s cieľom motivovať podniky k tomu, aby zvýšili svoju sociálnu zodpovednosť; domnieva sa však, že je naďalej nejasné, nakoľko postupné zmeny a doplnenia pravidiel EÚ v oblasti obstarávania verejné orgány skutočne prevzali a aký celkový vplyv sa v dôsledku toho dosiahol pri zlepšovaní environmentálnej alebo sociálnej výkonnosti a pri stimulovaní SZP; požaduje ďalší výskum a hodnotenie vplyvu, ktorých výsledkom budú jasné odporúčania s cieľom poskytovať ľahko zrozumiteľné stimuly podnikom; žiada, aby to zahŕňalo analýzu rozširujúceho sa zavádzania doložiek o SZP do vlastných súkromných nákupov podnikov, t. j. do zmlúv medzi podnikmi, a požaduje určenie osvedčených postupov v tejto oblasti;

63. podporuje využívanie informačných a komunikačných technológií a sociálnych médií na motivovanie zainteresovaných osôb na celom svete, aby sa aktívnejšie podieľali na konzultáciách s viacerými zainteresovanými stranami;
64. chváli členské štáty za ich významné úsilie o rozvoj a presadzovanie národných akčných plánov týkajúcich sa SZP v konzultácii s viacerými platformami zainteresovaných strán v mnohých krajinách EÚ; vyjadruje však znepokojenie nad tým, že veľmi rôznorodé opatrenia verejnej politiky ešte neprinesli výrazný viditeľný vplyv na pokrok SZP; požaduje rozsiahlejší výskum opatrení verejnej politiky v oblasti SZP na európskej úrovni a ich hodnotenie; vyzýva Komisiu, aby sama išla príkladom ako zodpovedný zamestnávateľ a zverejnila vlastnú správu o SZP podľa dodatku GRI k verejnému sektoru, pričom by pracovníkom Komisie ponúkla rovnocenný voľný čas na uskutočňovanie zamestnaneckých dobrovoľníckych iniciatív a preverila využívanie investícií dôchodkových fondov podľa etických kritérií;
65. žiada, aby Európsky rok občianstva 2013 zahŕňal osobitnú tému podnikového občianstva, pričom podnikatelia a obchodníci by mali byť vyzvaní, aby sa zapojili do jestvujúcich iniciatív v oblasti SZP v členských štátoch a na úrovni EÚ s cieľom presadzovať a rozvíjať koncepciu tzv. dobrého podnikového občana;
66. víta zámer Komisie, podľa ktorého by nový systém zadávania zákaziek mal vychádzať zo súčasných praktík v tejto oblasti; domnieva sa, že zadávanie zákaziek môže motivovať k SZP, ale len vtedy, ak víťazi predstavujú skutočne najlepšie postupy na svojej vnútroštátnej, európskej a celosvetovej úrovni; vyzýva Komisiu, aby vytvorila nezávislý panel odborníkov na posúdenie tejto záležitosti a trvalý audit systému v tomto roku a ďalších rokoch; žiada, aby pozornosť venovaná zadávaniu zákaziek odrážala skutočnú zložitosť výziev, ktorým sa čelí, a zdôrazňovala poučenia pre všetky podniky a nie len víťazov;
67. domnieva sa, že pre Komisiu je veľmi dôležité čo najskôr vytvoriť ohlásenú spoločnú metodiku merania environmentálnej výkonnosti na základe nákladov za životný cyklus; domnieva sa, že takáto metodika by bola užitočná z hľadiska transparentnosti informácií o podniku aj z hľadiska posudzovania environmentálnej výkonnosti podnikov verejnými orgánmi;
68. vyzýva Komisiu, aby urýchlila svoje úsilie v predkladaní nových návrhov vo svojom pracovnom programe na vyplnenie medzier v riadení v súvislosti s medzinárodnými normami v oblasti SZP, ako sa odporúča v tzv. edinburskej štúdii, ktorú Komisia dala

vypracovať;

69. vyzýva členské štáty, aby podnikli kroky na zvýšenie účinnosti politík v oblasti presadzovania SZP napríklad zavedením odmiernych opatrení za zodpovedné podnikové správanie sa vo forme stimulov v oblasti investičnej politiky a prístupu k verejným investíciám;
70. chváli plány Komisie na dosiahnutie pokroku v rámci iniciatív v oblasti zodpovednej výroby a spotreby; domnieva sa, že EÚ môže stavať na skúsenostiach s iniciatívami v oblasti SZP, ktoré zahŕňali osobitnú odbornú prípravu a budovanie kapacít pre osoby uskutočňujúce nákupy v rámci podnikov; domnieva sa, že plánovaná iniciatíva v oblasti transparentnosti môže byť významným stimulom pre hnutie etickej spotreby; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvážili uskutočniteľnosť a vhodnosť vytvorenia európskej sociálnej značky pre všetky podniky zapojené do SZP s cieľom zvýšiť viditeľnosť ich úsilia pre spotrebiteľov a investorov a, vychádzajúc z jestvujúcich iniciatív v oblasti označovania, trvalo presadzovať spoluprácu zdola nahor pod záštitou Medzinárodnej aliancie pre sociálnu a ekologickú akreditáciu a označovanie (International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance, ISEAL); navrhuje, aby podniky s týmto európskym označením boli pravidelne monitorované z hľadiska ich dodržiavania sociálnych ustanovení v oblasti SZP vymedzených v označení;

Prepojenie sociálne zodpovedných investícií a zverejňovania

71. konštatuje, že hlavným motorom sociálne a udržateľne zodpovedného investičného trhu zostáva aj naďalej dopyt inštitucionálneho investora, primárny dôraz by sa však nemal obmedzovať na environmentálne aspekty; preto konštatuje, že zverejňovanie je hlavným motorom sociálnej zodpovednosti podnikov a musí sa opierať o ľahko uplatniteľné a merateľné sociálne a environmentálne princípy; víta kroky Komisie v oblasti angažovania komunity investorov do záležitostí SZP; žiada, aby toto angažovanie pevne vychádzalo z podpory zásad OSN pre zodpovedné investovanie a zásady integrovaného podávania správ;
72. konštatuje, že príjemcovia prostriedkov od dlhodobých investorov, ako napríklad dôchodkových fondov, majú záujem na udržateľnom výnose a zodpovednom podnikovom správaní; domnieva sa, že je dôležité, aby motivácia investičných subjektov bola skutočne v súlade so záujmami príjemcov a aby sa neobmedzovala na úzky výklad týchto záujmov zameraný výhradne na maximalizáciu krátkodobých výnosov; presadzuje právny rámec, ktorý podporuje tento cieľ; víta skutočnosť, že Komisia pripravuje návrhy v oblasti dlhodobého investovania a riadenia a správy podnikov, ktoré pomôžu tieto záležitosti riešiť;
73. podporuje zámer Komisie predložiť legislatívny návrh tzv. zverejňovania nefinančných údajov zo strany podnikov; víta skutočnosť, že tento návrh vychádza z rozsiahlych verejných konzultácií, ako aj zo série pracovných seminárov s relevantnými zainteresovanými stranami; upozorňuje na to, že použitie pojmu „nefinančné informácie“ by nemalo zakrývať skutočnosť, že sociálne, environmentálne a ľudskoprávne otázky majú pre podniky veľmi reálne finančné následky; domnieva sa, že návrh dáva EÚ možnosť odporučiť európskym podnikom, aby uplatňovali hlavné zásady OSN pre podnikanie a ľudské práva a zásady OSN nazvané Global Compact a že by sa mali zosúladiť s integrovaným podávaním správ, ktoré v súčasnosti vypracúva Medzinárodná

rada pre integrované podávanie správ (IIRC); zdôrazňuje, že všetky riešenia musia byť flexibilné a nesmú vytvárať nadmernú administratívnu záťaž a výdavky, najmä nie pre podniky s menej ako 500 zamestnancami; domnieva sa, že systém „dodržiavaj alebo vysvetli“ by mohol byť užitočným nástrojom;

74. konštatuje, že v záujme zvýšenia dôveryhodnosti opatrení podnikov by sociálnu správu mal overovať externý orgán;

Napredovanie sociálnej zodpovednosti podnikov

75. podporuje vedúcu úlohu európskeho fóra viacerých zúčastnených strán pri podpore plnenia návrhov určených v oznámení Komisie; pripomína, že ak by sa SZP viac zameriavala na MSP, mohla by sa viac rozšíriť po celej Európe; vyzýva všetkých účastníkov, aby sa do práce fóra zapojili prístupom, ktorý je pružný, otvorený a konsenzuálny, v pravom zmysle SZP;

76. trvá na tom, aby práva a slobody odborov a zastupovanie demokraticky zvolenými orgánmi zástupcov pracovníkov boli v centre každej stratégie v oblasti SZP, chváli rozsiahly rámec EÚ pre odvetvové a medziodvetvové štruktúry sociálneho dialógu a vyzýva na plnohodnotné a aktívne konzultácie s reprezentatívnymi organizáciami a najmä s odbormi a na ich zapojenie do prípravy, fungovania a monitorovania procesov a štruktúr SZP v rámci podnikov, pričom treba spolupracovať so zamestnávateľmi v rámci skutočného partnerstva; vyzýva Komisiu, aby s odbormi a predstaviteľmi pracovníkov, čo sú zásadne dôležití aktéri, zaobchádzala v rámci dialógu v súvislosti s témami spojenými so SZP ako s partnermi, a to spolu s podnikmi a inými zainteresovanými subjektmi; domnieva sa, že sociálni partneri môžu zohrávať významnú úlohu pri presadzovaní sociálnej zodpovednosti podnikov, ktorá, a to by sa malo uviesť, prispieva k sociálnemu dialógu a uľahčuje ho;

77. žiada, aby politiky v oblasti SZP zahŕňali osobitné opatrenia na riešenie protiprávnej praxe zaraďovania pracovníkov na čiernu listinu a upierania prístupu k zamestnaniu týmto pracovníkom, často pre ich členstvo a aktivity v odboroch alebo pre ich úlohu zástupcov pre bezpečnosť a ochranu zdravia;

78. trvá na tom, že každý podnik, o ktorom sa zistí, že zaraďuje pracovníkov na čiernu listinu alebo porušuje ľudské práva alebo pracovnoprávne normy, by sa mal vylúčiť zo získavania grantov a finančných prostriedkov EÚ a z účasti na výberových konaniach v prípade iného verejného obstarávania na úrovni EÚ, na vnútroštátnej úrovni a na úrovni verejných orgánov;

79. konštatuje, že politiky v oblasti SZP musí rešpektovať nielen hlavný podnik alebo dodávateľ, ale aj každý subdodávateľ či dodávateľský reťazec, ktorých môže využívať hlavný podnik alebo dodávateľ, a to pri zabezpečovaní tovaru, pracovníkov alebo služieb a so sídlom v EÚ alebo tretej krajine, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky na základe spravodlivej mzdy a dôstojných pracovných podmienok a zaručia práva a slobody odborov;

80. podporuje smernicu Komisie o minimálnych štandardoch pre obeť a žiada, aby politiky v oblasti SZP v prípade podnikov v príslušných odvetviach (ako je cestovanie, poisťovníctvo, ubytovanie a telekomunikácie) obsahovali pozitívne a praktické stratégie a štruktúry na podporu obetí trestných činov a ich rodín počas krízy a na vytvorenie osobitných politík pre akéhokoľvek zamestnanca, ktorý sa stane obeťou trestného činu bez ohľadu na to, či sa to stalo na pracovisku alebo inde;
81. súhlasí s tým, že nemôže existovať jeden jednotný prístup k SZP pre všetkých, no uznáva, že veľké množstvo rôznych iniciatív v oblasti SZP, aj keď je dôkazom chápania významu politík v tejto oblasti, môže spôsobiť dodatočné náklady a byť prekážkou presadzovania, ktorá oslabuje dôveru a spravodlivosť; domnieva sa, že musí existovať dostatočná pružnosť pri uplatňovaní usmernení v oblasti SZP, aby bolo možné splniť osobitné požiadavky každého členského štátu a regiónu, a najmä vo vzťahu k schopnostiam MSP; víta však aktívnu spoluprácu Komisie za účasti Parlamentu a Rady spolu s ostatnými medzinárodnými orgánmi s cieľom dosiahnuť zásadné zblíženie iniciatív SZP v dlhodobom horizonte a výmenu a podporu dobrých podnikových postupov v oblasti SZP, ako aj presadzovať usmernenia uvedené v medzinárodnej norme ISO 26000 s cieľom zabezpečiť jednotné celosvetové, koherentné a transparentné vymedzenie SZP; naliehavo žiada Komisiu, aby účinne prispela k usmerňovaniu a koordinácii politík členských štátov EÚ a tým minimalizovala riziko vzniku dodatočných nákladov pre podniky pôsobiace vo viac než jenom členskom štáte kvôli odlišným ustanoveniam;
82. domnieva sa, že pohľad, podľa ktorého je SZP luxusom, ktorý podniky podporujú len v obdobiach prosperity, rozhodným spôsobom vyvrátila vysoká miera zapojenia podnikov do SZP; domnieva sa, že išlo o staromódny predpoklad, ktorý ignoruje význam dobrej povesti a aj úrovne vonkajšieho rizika pre ziskovosť moderného podniku; vyzýva všetkých európskych tvorcov politiky, aby sami začlenili SZP do všetkých úrovni hospodárskej politiky vrátane posilnenia SZP v rámci stratégie Európa 2020;
83. zdôrazňuje, že SZP by sa mala vzťahovať na celý dodávateľský reťazec vrátane všetkých stupňov využívania subdodávateľov a že by mala zahŕňať ustanovenia, či už ide o dodávky tovaru, pracovníkov alebo služby, o rozšírení ochrany na migrujúcich, agentúrnych a vyslaných pracovníkov a mala by sa zakladať na spravodlivom finančnom ohodnotení a dôstojných pracovných podmienkach a mala by zaručovať práva a slobody odborov; a zastáva názor, že je potrebné aj naďalej pracovať na koncepcii zodpovedného riadenia dodávateľského reťazca ako mechanizmu na zabezpečenie výsledkov v oblasti SZP;
84. chváli prácu, ktorú odvedli niektoré školy podnikania v oblasti propagácie SZP, no uvedomuje si, že ich je stále málo; vyzýva skupinu na vysokej úrovni a členské štáty, aby sa v spolupráci s Komisiou prípadne s univerzitami zaoberali spôsobmi zahrnutia SZP, zodpovedného riadenia a zodpovedného občianstva do vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti manažmentu pre všetkých budúcich lídrov v podnikateľskom sektore, aby sa tak stala základným kameňom strategického riadenia podnikov a aby posilňovala informovanosť o udržateľnej spotrebe; domnieva sa, že by to mohlo zahŕňať zapájanie detí do programov pre mladých podnikateľov; vyzýva Komisiu, aby poskytla ďalšiu finančnú podporu projektom v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v rámci SPZ prostredníctvom programov EÚ Celoživotné vzdelávanie a Mládež v akcii;

85. opätovne pripomína, že SZP by sa mala vzťahovať na všetky spoločnosti, aby sa vytvorili spravodlivé a rovnaké podmienky pre všetkých; poukazuje však na to, že spôsob, akým funguje ťažobný priemysel v rozvojových krajinách, si vyžaduje posunúť sa za rámec dobrovoľného prístupu; zdôrazňuje, že investovanie ropného priemyslu v Nigérii je dobrým príkladom toho, v akej obmedzenej podobe sa SZP v súčasnosti uplatňuje, keď v tejto krajine podniky vôbec nevyužili iniciatívy SZP na zavedenie udržateľných podnikateľských postupov alebo na príspevanie k rozvoju v hostiteľských štátoch; dôrazne podporuje legislatívny návrh týkajúci sa výkazníctva podľa krajín, ktoré bude vychádzať z noriem iniciatívy v oblasti transparentnosti ťažobného priemyslu (EITI) a v rámci ktorého budú predkladať správy o tržbách a ziskoch, ako aj daniach a príjmoch, s cieľom odrádzať od korupcie a predchádzať daňovým únikom; pripomína európskemu ťažobnému priemyslu pôsobiacemu v rozvojových krajinách, aby v rámci sociálnej zodpovednosti a presadzovania dôstojnej práce išiel príkladom;
86. žiada, aby boli vypracované európske normy náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv a dodávateľských reťazcov, ktoré spĺňajú okrem iného požiadavky stanovené v usmerneniach OECD týkajúcich sa náležitej starostlivosti a zodpovedného riadenia dodávateľských reťazcov nerastov z konfliktných a vysokorizikových oblastí, ktoré by sa týkali aj oblastí potenciálne vysokého negatívneho alebo pozitívneho vplyvu na ľudské práva, ako sú globálne a miestne dodávateľské reťazce, nerasty z konfliktných oblastí a zabezpečovanie služieb tretími stranami (outsourcing), zaberanie pôdy, a oblastí, kde sú pracovné právo a ochrana zamestnancov nedostatočné alebo kde sa vyrábajú výrobky nebezpečné pre životné prostredie a zdravie ; víta programy, ktoré už EÚ zaviedla, najmä program vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) v oblasti lesníctva, a podporuje súkromné iniciatívy, ako je iniciatíva za transparentnosť v ťažobnom priemysle (EITI);
87. vyzýva Komisiu, aby prijala ďalšie iniciatívy zamerané na uvoľnenie a posilnenie potenciálu SZP v oblasti boja proti zmene klímy (prostredníctvom jej prepojenia s účinným využívaním zdrojov a energie), napr. v rámci postupu, ktorý podniky využívajú pri nákupe surovín;
88. zdôrazňuje, že pomoc EÚ poskytovaná vládám tretích krajín pri uplatňovaní sociálnej a environmentálnej regulácie a účinných systémov kontrol je nevyhnutný doplnok rozšírenia sociálnej zodpovednosti európskych podnikov na celom svete;
89. navrhuje vládám členských štátov požiadať EIB, aby do svojich činností začlenila doložku o sociálnej zodpovednosti podnikov;
90. vyzýva Komisiu, aby presadzovala sociálnu zodpovednosť podnikov na viacstranných fórach tým, že bude podporovať posilnenú spoluprácu medzi WTO a ďalšími viacstrannými fórami zaoberajúcimi sa sociálnou zodpovednosťou podnikov, ako je MOP a OECD;
91. žiada, aby sa vytvoril systém nadnárodnej právnej spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami, ktoré podpísali dvojstranné obchodné dohody, s cieľom zabezpečiť, aby obeť porušovania sociálnych a environmentálnych právnych predpisov alebo nerešpektovania pravidiel SZP, ktorých sa dopúšťajú nadnárodné podniky a ich bezprostredné dcérske spoločnosti, mali účinný prístup k spravodlivosti v krajine, kde došlo k porušeniu, a

s cieľom podporovať zavedenie medzinárodných súdnych postupov, aby sa v prípade potreby zabezpečilo potrestanie spoločností, ktoré porušujú zákony;

92. žiada, aby sa hodnotenia vplyvu na ľudské práva vypracovávali čo najskôr vo fáze výskumu a vývoja nových technológií a aby takéto hodnotenia zahŕňali štúdie scenárov a úvahy o určovaní noriem pre zohľadňovanie ľudských práv v rámci navrhovania noriem;
93. poznamenáva, že SZP je mechanizmus, prostredníctvom ktorého zamestnávateľa môžu podporovať svojich pracovníkov a miestne komunity v rozvojových krajinách, že dodržiavanie SZP a pracovných noriem umožňuje týmto krajinám, aby mali prospech z posilňovania medzinárodného obchodu, a že SZP môže zabezpečiť rovnomerné rozdelenie ziskov s cieľom vytvoriť udržateľnú hospodársku a spoločenskú prosperitu a vymaniť väčší počet ľudí z chudoby, najmä v období finančnej krízy;
94. nabáda EÚ, aby sa aktívne angažovala vo zvyšovaní informovanosti o tom, ako môžu podniky prostredníctvom SZP pomáhať spoločnosti v oblasti kultúry, vzdelávania, športu a mládeže;
95. nabáda mediálne spoločnosti, aby do svojich politík SZP začlenili normy transparentného novinárstva vrátane záruk ochrany zdroja a práv informátorov;
96. vyzýva Komisiu, aby chránila zavedené, dobre fungujúce iniciatívy v oblasti SZP zavedením testu SZP, ktorým sa posúdi vplyv nadchádzajúcich legislatívnych a administratívnych iniciatív na opatrenia v oblasti SZP a zohľadnia sa príslušné výsledky pri príprave návrhov;
97. v záujme udržateľnosti víta záväzky uložené prevádzkovateľom trhov a vyzýva Komisiu, aby iniciatívy v oblasti SZP monitorovala a hodnotila;
98. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Najnovšie oznámenie Komisie o sociálnej zodpovednosti podnikov zahŕňa tento pojem do európskeho myslenia, a to v oblasti politiky, v ktorej Európsky parlament zohráva rozhodujúcu úlohu. Predstavuje taktiež významný krok vpred v reakcii na dialóg s Parlamentom a zúčastnenými stranami zapojenými do diskusie o sociálnej zodpovednosti podnikov, ktorá sa vedie od predchádzajúceho oznámenia.

Parlament v tomto návrhu uznesenia privítal nový dôraz, ktorý sa kladie na európsku podporu celosvetových iniciatív v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov, preformulovanie prístupu viacerých zúčastnených strán, vymedzenie pojmu, v ktorom sa odráža dohoda na celosvetovej úrovni a oveľa aktívnejšiu podpornú úlohu samotnej Európskej komisie.

Nazdávam, sa, že oznámenie je konštruktívne, obracia sa do budúcnosti a reaguje na vývoj sociálnej zodpovednosti podnikov v Európe i vo svete. Poskytuje pevný základ pre budúce opatrenia a Európsky parlament bol pritom vyzvaný, aby ponúkol svoju širokú podporu.

Vo svojej správe sa preto aj ja snažím prispieť do diskusie tým, že rozviem niektoré myšlienky uvedené v oznámení a budem sa venovať niektorým prípadným medzerám.

Udržateľná obnova

V prvom rade treba povedať, že diskusia o sociálnej zodpovednosti podnikov prebieha v kontexte súčasnej hospodárskej krízy. Argumentuje sa, že sociálna zodpovednosť podnikov je nevyhnutná na obnovu dôvery v podniky a udržateľnú hospodársku obnovu.

Hoci je vhodné mať sa na pozore pred obvinením z tzv. greenwashingu, treba sa na sociálnu zodpovednosť podnikov pozeráť ako na príležitosť neohroziť konkurencieschopnosť podnikov. Je tiež súčasťou tzv. vlastnej európskej sociálnej licencie, pomocou ktorej sa presadzuje rast vedený obchodom.

Krátkodobé bruselské myslenie zameriavajúce sa výlučne na transparentnosť a zodpovednosť finančných trhov by zopakovalo rovnaké chyby, z ktorých sú obvinení vinníci zodpovední za bankový kolaps.

Nedá sa uniknúť zásadnej povinnosti transformovať európske a celosvetové hospodárstvo smerom k nízkouhlíkovej budúcnosti. Udržateľné podniky môžu fungovať len v udržateľnom hospodárstve.

Vo svojej správe teda vyzývam zodpovedné podniky, aby preukázali svoje aktívne odhodlanie zmierniť sociálne dôsledky krízy tým, že iniciujú viacero navrhovaných opatrení v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov týkajúcich sa: tvorby pracovných príležitostí pre mladých ľudí, zdravia pri práci, udržateľnosti dôchodkov, podpory životného minima, potlačania praktík vykorisťujúcej práce v dodávateľských reťazcoch podnikov a podpory nových trhov pre sociálne užitočné a ekologické výrobky a služby.

Presadzovanie globálnej zodpovednosti podnikov

Druhou prioritou správy je rozvíjať konkrétne nápady, ktoré by pomohli presadiť zámer

Komisie lepšie uplatňovať globálne iniciatívy v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov. Argumentujem tým, že pilier najvyššej kvality v sociálnej zodpovednosti podnikov, ktorý Komisia prisľúbila v roku 2006, bol oveľa lepšie dosiahnutý v roku 2012, keď sa prijal globálny prístup zameraný na európske podniky, ktoré rozvíjajú svoju činnosť na celosvetových trhoch.

Odporúčam, aby Európska komisia vypracovala celkovú správu o plnení hlavných zásad OSN v oblasti podnikov a ľudských práv a členské štáty by mohli zlepšiť svoje vlastné plnenie týchto zásad pomocou procesu vzájomného hodnotenia, ktorý je už bežný pri hodnotení politik v oblasti ľudských práv. Je tiež načase zaoberať sa citlivou otázkou extrateritoriálnej súdnej právomoci, pokiaľ ide o zneužívanie pracovnej sily, alebo v širšom meradle ľudských práv, zo strany európskych podnikov, ku ktorému dochádza v tretích štátoch s obmedzeným prístupom k spravodlivosti.

V správe sa taktiež konštatuje, že Komisia musí zohrávať oveľa aktívnejšiu úlohu pri plnení usmernení OECD pre viacnárodné podniky a musí ich uvádzať v obchodných a investičných dohodách, poskytovať finančnú podporu budovaniu kapacít, pomáhať pri riešení sťažností v prípadoch údajného porušenia povinností, podmieňovať finančnú podporu podnikom dodržiavaním usmernení a pomáhať novým signatárom na celom svete.

V správe sa taktiež poukazuje na význam transparentnosti a integrovanej udržateľnosti podávania správ ako hlavnej hybnej sily sociálnej zodpovednosti podnikov. S veľkou podporou sa stretá aj uvedenie globálnej iniciatívy pre podávanie správ – poprednej metodiky, ktorú využívajú podniky na celom svete na poskytovanie správ o udržateľnosti. Správa sa ďalej snaží o podporu plánovaného návrhu Komisie v tejto oblasti, ale tak, aby zotrvala pri ciele Medzinárodnej integrovanej rady pre podávanie správ vytvoriť do konca tohto desaťročia z integrovaného podávania správ celosvetovú normu.

Správa podporuje zámer Komisie spolupracovať s investormi, a to najmä pri upevňovaní zásad OSN pre zodpovedné investície a spravodajca navrhuje začať novú iniciatívu EÚ zameranú na zlepšenie „dôležitosti“.

V správe sa takisto odporúča, aby EÚ aktívne podporila podnikateľsky orientovaný návrh dohovoru OSN o zodpovednosti podnikov, ktorý bol predložený tento rok na samite OSN pre udržateľný rozvoj Rio+20. Zasadzujem sa o propagáciu sociálnej zodpovednosti podnikov prostredníctvom procesu udržateľných rozvojových cieľov, ktorú sa začal na základe výsledkov samitu.

Prístup viacerých zúčastnených strán

Európsky parlament bol taktiež požiadaný, aby uznal osobitný charakter tvorby politiky EÚ v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov. Rozvíjajú sa nápady o tom, ako využívať bežný sociálny dialóg, napríklad stanovením cieľa uzavretia nových rámcových dohôd v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov a financovaním pilotných projektov s európskymi odbormi v oblasti dôstojnej práce.

Európsky parlament však bol výslovne požiadaný, aby podporil fungovanie a rozvoj fóra viacerých zúčastnených strán, okrem iného prostredníctvom iniciatív jednotlivých sektorov, ktoré sa navrhujú v oznámení. Navrhuje dodatočné iniciatívy týkajúce sa IKT a súkromného

bezpečnostného sektora. Podporu vyjadrujem aj novým plánovaným „združeniam z praxe“ viacerých zúčastnených strán.

Spolu s ostatnými zúčastnenými stranami požadujeme silnejšie zapojenie skupiny členských štátov na vysokej úrovni, ako aj väčšiu pozornosť sociálnej zodpovednosti podnikov zo strany GR Komisie pre životné prostredie a GR pre vonkajšie vzťahy.

Kombinácia verejných a súkromných aktérov – „inteligentný mix“

Správa sa zasadzuje o väčší dôraz na vplyv verejných politík na sociálnu zodpovednosť podnikov. To by malo zahŕňať uplatňovanie odporúčaní správy Komisie, tzv. edinburgskej štúdie, o medzerách v riadení, ako aj potrebu dosiahnuť konkrétne výsledky pri plnení sociálnych ukazovateľov, najmä prostredníctvom verejného obstarávania.

Európska komisia bola vyzvaná, aby dokázala svoje vedúce postavenie tým, že sa sama zaviazala k udržateľnému podávaniu správ, etickému riadeniu vlastných dôchodkových investícií a podpore dobrovoľného angažovania sa svojich zamestnancov.

Správa znovu poukazuje na prepojenie medzi podnikovou zodpovednosťou a podnikovým riadením a podporuje využívanie kódov investorov (stewardship codes) a vymedzenie povinností riaditeľov v záujme zlepšenie garancie za sociálnu zodpovednosť podnikov a jej zahrnutia v rámci podniku.

Poukazuje sa tiež na pokračujúci význam doplnkových súkromných a verejných opatrení, predovšetkým zasadzovaním sa o výhody podpory zásady zblížovania takýchto iniciatív. Konštatujeme, že je oveľa lepšie podporovať dobrovoľnú spoluprácu než nové povinné iniciatívy týkajúce sa sociálnych značiek.

Toto všetko spolu je známe v súvislosti s hlavnými zásadami OSN ako inteligentný mix regulačných a dobrovoľných prístupov a pre EÚ je skutočne rozumné zaujať rovnaký prístup.

Pokrok

Podporujeme celú radu ďalších opatrení, ktoré sa navrhujú v oznámení. Navrhujem, aby sa osobitný dôraz kládol na zahrnutie sociálnej zodpovednosti podnikov do učebných osnov bežných škôl podnikania, podporu sociálnej zodpovednosti podnikov v malých podnikoch prostredníctvom tzv. skupinového prístupu a na zavedenie kontroly, aby sa zaručilo, že vyznamenania v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov budú skutočne zodpovedať európskym a celosvetovým najlepším postupom.

Na záver by som rád zopakoval svoje presvedčenie, že sociálna zodpovednosť podnikov musí prejsť od procesu k výsledkom. V oznámení sa jednoznačne správne konštatuje, že je nanajvýš dôležité, aby sa čoraz viac podnikov priznávalo k sociálnej zodpovednosti podnikov. Uskutočňovanie iniciatív týkajúcich sa podnikového občianstva ako súčasť európskeho roka 2013, výskum kumulatívneho účinku sociálnej zodpovednosti podnikov na riešenie sociálnych a ekologických problémov s cieľom vyzdvihnúť naliehavosť výziev, ako aj návrh novej „dohody“ s občianskou spoločnosťou sú len niektoré z myšlienok správy, ktoré by mohli podnietiť k tomu, aby ľudia z podnikateľskej sféry aj mimo nej prispeli k dosiahnutiu tohto cieľa.

Ak sociálna zodpovednosť podnikov je, ako Komisia správne uvádza, zodpovednosť podnikov za ich vplyv na spoločnosť, potom je to vplyv, o ktorý by sa mali podniky aj spoločnosť čo najviac snažiť.

18.12.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a pokrok smerom k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Spravodajca: Raffaele Baldassarre

NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. opätovne poukazuje na obojstranné výhody spolupráce podnikov s občianskou spoločnosťou zameranej na uľahčenie hľadania spoločných stratégií, vzájomnú výmenu znalostí a porovnávanie očakávaní; dôrazne preto podporuje záväzok Komisie vytvoriť mnohostranné platformy v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov, ktoré by slúžili na prehĺbenie spolupráce medzi podnikmi a spoločnosťou v najdôležitejších sociálnych a environmentálnych otázkach; zdôrazňuje, že otázky sociálnej zodpovednosti podnikov si môžu vyžiadať zákonné rámcové podmienky a že dobrovoľne prijaté opatrenia môžu dopĺňať, no v žiadnom prípade nemôžu nahrádzať existujúce predpisy týkajúce sa ochrany pracovníkov, účinného monitorovania ich dodržiavania a prípadného ukladania sankcií;
2. je znepokojený tým, že hospodárska kríza by mohla mať negatívny vplyv na organizáciu práce; žiada Komisiu, aby v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi využívala mnohostranné platformy ako doplnkové opatrenie na podporu úsilia zameraného na hľadanie udržateľných riešení, ktoré zaručia plné rešpektovanie práv zamestnancov, pokiaľ ide o zabezpečenie rovnakých podmienok, organizáciu pracovného času a neisté pracovné miesta;
3. súhlasí s oznámením Komisie, čo sa týka toho, že súlad s príslušnými právnymi predpismi a kolektívnymi zmluvami medzi sociálnymi partnermi predstavuje nevyhnutnú podmienku sociálnej zodpovednosti podnikov; okrem toho sa domnieva, že sociálne zodpovedné správanie nevyhnutne zahŕňa korektné odborové vzťahy, najmä rešpektovanie odborových práv, neustále informovanie zamestnancov a združení, ktoré ich zastupujú, ako aj zapojenie týchto združení do rozhodovacieho procesu v podniku;

4. domnieva sa, že pri hodnotení sociálnej zodpovednosti podniku treba zohľadniť správanie podnikov, ktoré sú súčasťou jeho dodávateľského reťazca, a jeho prípadných subdodávateľov;
5. pripomína strategickú úlohu malých a stredných podnikov, ktoré môžu vďaka spätosti s územím, na ktorom pôsobia, uľahčovať šírenie sociálnej zodpovednosti podnikov; žiada Komisiu, aby v súčinnosti s vnútroštátnymi orgánmi a mnohostrannými platformami rozvinula také formy odvetvovej spolupráce medzi malými a strednými podnikmi, ktoré im umožnia spoločne riešiť problémy v sociálnej a environmentálnej oblasti;
6. zdôrazňuje, že je dôležité, aby boli politiky Únie v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov vytvárané v súlade s medzinárodnými normami, aby sa predišlo rôznorodým výkladom na vnútroštátnej úrovni a rizikám spojeným s konkurenčnými výhodami alebo nevýhodami na vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni;
7. vyzýva podniky, aby podnecovali svojich zamestnancov k účasti na medzinárodnej dobrovoľníckej práci s cieľom uľahčiť súčinnosť medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti rozvojovej spolupráce; žiada Komisiu, aby prostredníctvom budúceho Európskeho dobrovoľníckeho zboru pre humanitárnu pomoc podporovala iniciatívy podnikov vyvíjané v tomto smere;
8. vyzýva Komisiu, a najmä jej GR pre spravodlivosť, aby predložili návrhy týkajúce sa extrateritoriálnej súdnej právomoci súdov EÚ v prípadoch porušovania ľudských práv spoločnosťami EÚ alebo ich pobočkami, subdodávateľmi alebo obchodnými partnermi;
9. potvrdzuje význam rozširovania postupov a politík v oblasti sociálnej zodpovednosti vo veľkých spoločnostiach; preto vyzýva Komisiu, aby zdôraznila význam začlenenia sociálnej zodpovednosti podnikov do vzdelávania a odbornej prípravy, a to najmä v rámci obchodných a manažérskych škôl;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	18.12.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 12 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Marielle Gallo, Klaus-Heiner Lehne, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Rebecca Taylor, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	József Szájer

5.12.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Andrzej Grzyb

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta skutočnosť, že nové vymedzenie ustanovené v oznámení Komisie z 25. októbra 2011 o sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP) zdôrazňuje, že súlad s platnými právnymi predpismi a kolektívnymi zmluvami je predpokladom pre zodpovedné konanie, a objasňuje nevyhnutný rámec pre sociálnu zodpovednosť podnikov prostredníctvom požiadavky začleniť „sociálne, environmentálne, etické otázky, otázky ľudských práv a spotrebiteľské otázky“ do fungovania a hlavnej stratégie podnikov v úzkej spolupráci s ich zainteresovanými stranami; zdôrazňuje, že SZP sa musí rozšíriť aj na konanie podnikov voči tretím krajinám a v rámci nich;
2. víta úsilie Európskej únie a jej členských štátov o zosúladenie politík s usmerneniami OECD pre nadnárodné spoločnosti prepracovanými v roku 2011a s hlavnými zásadami OSN v oblasti podnikania a ľudských práv¹, a zdôrazňuje, že toto úsilie, predovšetkým v oblasti globálneho podnikania, stále ešte nedosiahlo mieru dôkladného zapojenia do plnenia príslušných environmentálnych a sociálnych noriem a noriem v oblasti ľudských práv, ani do ich preskúmania;
3. zdôrazňuje význam posudzovania dodržiavania požiadaviek sociálnej zodpovednosti zo strany podniku v celom dodávateľskom reťazci; domnieva sa, že zásadný význam majú

¹ Rada OSN pre ľudské práva, 17. zasadnutie konané 21. marca 2011, správa osobitného zástupcu generálneho tajomníka o problematike ľudských práv a nadnárodných korporácií a iných obchodných podnikov, John Ruggie: Hlavné zásady pre podnikanie a ľudské práva: vykonávanie rámca OSN s názvom Ochrana, dodržiavanie a náprava (A/HRC/17/31) (ďalej len „hlavné zásady OSN“).

účinné a transparentné ukazovatele, ktoré umožnia systematickým spôsobom vyhodnotiť presný vplyv činnosti podnikov;

4. trvá na tom, že každý z 27 členských štátov musí urýchliť preskúmanie svojich národných akčných plánov týkajúcich SZP a vytváranie národných plánov implementácie príslušných usmernení OECD a hlavných zásad OSN, ktoré by mali byť dokončené najneskôr do decembra 2013; domnieva sa, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa tieto plány vytvárali za účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán vrátane MVO, občianskej spoločnosti, odborov, zamestnávateľských organizácií a vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva; vyzýva EÚ, aby umožnila poučiť sa zo skúseností tých členských štátov, ktoré v súčasnosti týmto procesom prechádzajú; povzbudzuje členské štáty, aby načerpali inšpiráciu z usmernení uvedených v norme ISO 26000, v najnovšej verzii usmernení globálnej iniciatívy pre podávanie správ a z pokynov, ktoré vypracovala Európska skupina vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva;
5. zdôrazňuje, že sociálna zodpovednosť podnikov v EÚ i v tretích krajinách by sa mala rozšíriť aj na oblasti, ako sú organizácia práce, kvalita zamestnania, rovnosť príležitostí, sociálna účasť, boj proti diskriminácii, ako aj kontinuálne vzdelávanie;
6. žiada lepšiu politickú súdržnosť na úrovni EÚ, ktorá sa dosiahne tým, že sa normy verejného obstarávania, vývozných úverov, dobrej správy vecí verejných, hospodárskej súťaže, rozvoja, obchodu, investícií a ostatných politík a dohôd uvedú do súladu s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv, sociálnymi a environmentálnymi normami stanovenými v príslušných usmerneniach a zásadách OECD a OSN, v tejto súvislosti požaduje spoluprácu so zástupcami zamestnancov, zamestnávateľov a spotrebiteľov, ako aj využívanie odporúčaní príslušných vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva, napr. stanoviska Európskej skupiny vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva pre Komisiu k otázke ľudských práv a obstarávania; požaduje rozumné a primerané posúdenie vplyvu legislatívnych návrhov na možný nesúlad s hlavnými zásadami OSN a trvá na koordinácii s pracovnou skupinou OSN pre podnikanie a ľudské práva s cieľom zabrániť nerovnomernému a nejednotnému výkladu týchto hlavných zásad; pripomína dôležitosť Charty základných práv Európskej únie vrátane jej článku 16, v ktorom sa zaručuje základné právo na podnikanie, ktoré by sa malo náležite zohľadniť a slúžiť ako referencia na podporu politík sociálnej zodpovednosti podnikov v EÚ, pričom uznáva význam rámca OSN pre ľudské práva pre sociálnu zodpovednosť podnikov; zdôrazňuje, že je dôležité vyvážiť slobodu podnikania s ostatnými právami, ktoré sa v charte zaručujú, ako aj s medzinárodne uznávanými zásadami a usmerneniami pre sociálnu zodpovednosť podnikov; víta v tejto súvislosti úsilie Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) o získanie dôkazov a odborných znalostí týkajúcich sa existencie a výkladu slobody podnikania;
7. zaväzuje sa, že bude aj naďalej zvyšovať svoje požiadavky, aby sa inštitúcie a úradníci EÚ vrátane osobitného predstaviteľa EÚ pre ľudské práva, ako aj osobitných zástupcov EÚ pre jednotlivé krajiny a regióny, snažili o posilnenie sociálnych environmentálnych noriem a noriem v oblasti ľudských práv vo všetkých vonkajších vzťahoch a činnostiach EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uskutočnili posúdenia vplyvu základných práv

pred uzatvorením a počas hodnotenia multilaterálnych a bilaterálnych obchodných a investičných dohôd a pri pridelovaní rozvojovej pomoci, a aby zabezpečili dodržiavanie týchto práv;

8. uznáva, že vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva riadiace sa parížskymi zásadami majú dobrú pozíciu v tom, aby podporovali plnenie hlavných zásad OSN a uľahčovali, či dokonca zaisťovali prístup k náprave; vyzýva EÚ a členské štáty, aby uznali vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva spolu s podnikmi a organizáciami zastupujúcimi zamestnancov, zamestnávateľov a spotrebiteľov za kľúčového partnera pri presadzovaní programov v oblasti ľudských práv a podnikania, tvorbe prepojení medzi podnikateľskou sférou, štátom a občianskou spoločnosťou a pri presadzovaní medzinárodne uznávaných sociálnych, environmentálnych noriem a usmernení a noriem a usmernení v oblasti ľudských práv; v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby posilnili a v prípade potreby rozšírili právomoci vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva, aby mohli pôsobiť efektívnejšie, alebo aby v prípadoch, kde nie je k dispozícii žiadna vnútroštátna inštitúcia pre ľudské práva riadiaca sa parížskymi zásadami, podnikli kroky na jej založenie, a aby EÚ vyvinula primeranú strategickú podporu; zaväzuje sa zaviesť pravidelnú výmenu názorov s národnými inštitúciami pre ľudské práva v rámci výborov LIBE a/alebo DROI, opierajúcu sa o skúsenosti výboru DROI z výmeny názorov o samite ombudsmanov EÚ a krajín Východného partnerstva, ktorý sa uskutočnil v roku 2011, a dopĺňať takéto výmeny názorov cieľovými stretnutiami pracovných skupín o ľudských právach a podnikaní;
9. víta prijatie odporúčania Medzinárodnej organizácie práce č. 202 zo 14. júna 2012 o vnútroštátnych základoch sociálnej ochrany; zaväzuje sa, že zaradí otázky ľudských práv a otázky SZP do programu nadchádzajúcich stretnutí EÚ s tretími krajinami, najmä s tými, s ktorými má EÚ privilegované vzťahy; vyzýva na začlenenie CSR do zmluvných vzťahov EÚ s tretími štátmi a požaduje, aby sa, ak to bude nutné, preložili hlavné zásady OSN s využitím kapacít EP alebo ostatných inštitúcií EÚ;
10. vyzýva EÚ, a najmä Komisiu, aby zabezpečila, že finančné nástroje, okrem iného Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR), budú považovať NHRI v súlade s parížskymi zásadami za kľúčových partnerov pri dosahovaní svojich cieľov a podporovať ich pri účinnom využívaní ich jedinečného postavenia a skúseností v oblasti ľudských práv s cieľom vytvoriť dialóg medzi rôznymi zúčastnenými stranami vrátane štátnych orgánov, občianskej spoločnosti a podnikateľskej sféry a aby za týmto účelom
 - (1) zabezpečili, aby sa téma sociálnej zodpovednosti podnikov a ľudských práv zaradilo do priorit jednotlivých finančných nástrojov v rámci nového viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie rokov 2014 – 2020; a
 - (2) rozvíjali vedeckú podporu pod záštitou EIDHR pre vzdelávanie a celkové budovanie kapacít v oblasti SZP a ľudských práv organizácií občianskej spoločnosti, NHRI, ochrancov ľudských práv, odborov a ďalších organizácií v oblasti ľudských práv;
11. trvá na tom, že v záujme toho, aby plnenie novej stratégie EÚ v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov podporovalo záujmy spoločnosti v celej ich rôznorodosti, dodržiavanie ľudských práv a cestu k udržateľnému a inkluzívnemu ozdraveniu a rozvoju, musia pokyny EÚ o povinnom zverejnení nefinančných informácií týkajúcich sa podnikov (vrátane informácií z oblasti životného prostredia, sociálnej sféry a dobrej správy vecí

verejných) zaručiť transparentnosť tým, že budú poskytovať jasný, jednoznačný, spoločný a vopred určený rámec odvolávajúci sa konkrétne na ľudské práva, ktorý bude v plnej miere zosúladený s hlavnými usmerneniami a zásadami OECD a OSN a založený na objektívnych ukazovateľoch: rovnosť žien a mužov vrátane otázok ako rozdiel v odmeňovaní žien a mužov a podiel žien na vedúcich pozíciách, mzdy mladých ľudí, možnosť zamestnancov zapojiť sa do odborov a kolektívneho vyjednávania, účinné zaručenie bezpečnosti pri práci a zdravotné postihnutie;

12. vyzýva EÚ, aby riešila nedostatky v oblasti vnútornej kapacity a odborných znalostí realizáciou podstatných programov vzdelávania v oblasti ľudských práv a podnikania v rámci všetkých inštitúcií EÚ a všetkých oblastí jej politiky;
13. opakovane vyzýva EÚ a členské štáty, aby zlepšili presadzovanie existujúcich zákonov týkajúcich sa SZP tým, že do nich zahrnú problematiku podnikania a ľudských práv, a aby vypracovali ďalšie riešenia zamerané na vytvorenie spravodlivých podmienok pre domáce podniky a podniky z tretích krajín s cieľom bojovať proti sociálnemu dumpingu;
14. žiada, aby boli vypracované európske normy náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv a dodávateľských reťazcov, ktoré spĺňajú okrem iného požiadavky stanovené v usmerneniach OECD týkajúcich sa náležitej starostlivosti a zodpovedného riadenia dodávateľských reťazcov nerastov z konfliktných a vysokorizikových oblastí, ktoré by sa týkali aj oblastí potenciálne vysokého negatívneho alebo pozitívneho vplyvu na ľudské práva, ako sú globálne a miestne dodávateľské reťazce, nerasty z konfliktných oblastí a zabezpečovanie služieb tretími stranami (outsourcing), zaberanie pôdy, a oblastí, kde sú pracovné právo a ochrana zamestnancov nedostatočné alebo kde sa vyrábajú výrobky nebezpečné pre životné prostredie a zdravie ; víta programy, ktoré už EÚ zaviedla, najmä program vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) v oblasti lesníctva, a podporuje súkromné iniciatívy, ako je iniciatíva za transparentnosť v ťažobnom priemysle (EITI);
15. žiada, aby sa všade tam, kde EÚ alebo jej členské štáty pôsobia ako obchodní partneri (napr. pri verejnom obstarávaní, v štátnych podnikoch, spoločných podnikoch, v prípade záruk na vývozné úvery, v rozsiahlych projektoch v tretích krajinách), prednostne vyžadoval súlad s hlavnými usmerneniami a zásadami OECD a OSN, ktorý by sa mal premietnuť do konkrétnych doložiek a priniesť sankcie pre podniky, ktoré hrubo porušujú sociálne a ekologické normy a normy v oblasti ľudských práv; odporúča, aby plánovaná „platforma EÚ pre vonkajšiu spoluprácu a rozvoj“ zohrávala úlohu pri určovaní spôsobov zlepšenia kvality a účinnosti vonkajšej spolupráce EÚ, zlučovacích mechanizmov a finančných nástrojov, ako aj spolupráce a koordinácie medzi EÚ, finančnými inštitúciami a ostatnými zainteresovanými stranami v tejto oblasti;
16. zdôrazňuje význam rámca OSN „chrániť, rešpektovať a naprávať“ a domnieva sa, že jeho tri piliere – zodpovednosť štátu chrániť pred porušovaním ľudských práv, zodpovednosť podnikov rešpektovať ľudské práva a potreba účinnejšieho prístupu k nápravám – by mali podliehať primeraným opatreniam, ktoré umožnia ich realizáciu;
17. zdôrazňuje, že európske podniky, ich dcérske spoločnosti a ich subdodávatelia zohrávajú vzhľadom na svoj význam v medzinárodnom obchode zásadnú úlohu pri propagácii a šírení sociálnych a pracovných noriem vo svete; uznáva, že sťažnosti na podniky z EÚ,

ktoré vykonávajú svoju činnosť v zahraničí, sa často účinnejšie vyriešia priamo na mieste; vyjadruje uznanie OECD za založenie vnútroštátnych kontaktných miest ako mechanizmov bez právnej povahy, ktoré sa v jednotlivých štátoch snažia nájsť zmierlivé riešenie v širokej škále sporov v oblasti podnikania a ľudských práv; žiada však, aby podniky vynakladali väčšie úsilie pri vytváraní mechanizmov riešenia sťažností, ktoré by boli v súlade s kritériami účinnosti stanovenými v hlavných zásadách OSN, a aby sa usilovali zaviesť ďalšie záväzné pravidlá, ktoré im poskytujú medzinárodne uznávané zásady a usmernenia, predovšetkým nedávno aktualizované usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti, desať zásad iniciatívy OSN Global Compact, norma ISO 26000 o sociálnej zodpovednosti a tripartitná deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o zásadách týkajúcich sa nadnárodných spoločností a sociálnej politiky;

18. víta zámer Komisie zmeniť a doplniť ustanovenia medzinárodného súkromného práva, ktoré sú obsahom nariadenia Brusel I, a najmä zaviesť zásadu „forum necessitatis“; zdôrazňuje potrebu ďalšieho rozvoja účinného prístupu k náprave pre obeť porušovania ľudských práv odvíjajúcich sa z podnikateľskej činnosti mimo EÚ, a to konkrétne prostredníctvom reforiem nariadení Brusel I a Rím II; žiada prijať účinné opatrenia na odstránenie existujúcich prekážok zaistenia spravodlivosti, ako sú neúmerné náklady na riešenie sporov, prostredníctvom iniciatív, ako sú určenie minimálnych noriem kolektívnej nápravy a riešenia problému samostatnej právnej subjektivity podnikov;
19. požaduje rozvoj účinnejších noriem v oblasti transparentnosti a zodpovednosti pre technologické spoločnosti EÚ v súvislosti s vývozom technológií, ktoré sa môžu použiť na porušovanie ľudských práv alebo na opatrenia namierené proti bezpečnostným záujmom EÚ;
20. víta vôľu Komisie riešiť otázku SZP v súvislosti s rozširovaním; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že neexistuje osobitný prístup k tejto otázke v rámci rokovaní o prístupení s kandidátskymi krajinami, a nad tým, že táto koncepcia sa neuvádza v oznámení Komisie z 10. októbra 2012 s názvom Stratégia rozširovania a hlavné výzvy na roky 2012 – 2013 (COM(2012)0600);
21. víta zámer Komisie usilovať o vytvorenie celosvetových kampaní, medzinárodných usmernení a dodatočných legislatívnych opatrení s cieľom zabezpečiť, aby mali podniky pozitívny vplyv na zahraničné spoločnosti; pripomína, že pozitívny vplyv podnikov na spoločnosti iných krajín sa môže merať aj prístupom miestneho obyvateľstva k zdrojom, potravinovou nezávislosťou obyvateľstva a vnútorným rozvojom týchto spoločností;
22. požaduje uplatňovanie pravidla „poznaj svojho koncového užívateľa“ na predchádzanie porušovaniu ľudských práv oboma smermi v rámci výrobného alebo trhového toku.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	3.12.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Sir Robert Atkins, Arnaud Danjean, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikienė, Marije Cornelissen, Elisabeth Jeggle, Agnès Le Brun, Marietje Schaake, Helmut Scholz
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Lara Comi, Danuta Jazłowiecka, Giovanni La Via

6.12.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Sociálna zodpovednosť podnikov: podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Catherine Grèze

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. poznamenáva, že nejednotnosť koncepcie sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP), v dôsledku ktorej rôzne podniky vytvorili rozličné normy v oblasti účtovníctva, audítorstva a podávania správ, spôsobuje ťažkosti pri porovnávaní úrovni SZP; zdôrazňuje, že regulácia schválená na medzinárodnej úrovni v súvislosti so SZP by mala do obchodných vzťahov vniesť dôveru a spravodlivosť a priniesť úžitok v podobe istoty, postupnej vymáhateľnosti, univerzálnosti a posilnenia právomocí zúčastnených strán;
2. súhlasí s Komisiou, že SZP sa musí vzťahovať na ľudské práva, postupy v oblasti práce a zamestnanosti, environmentálne otázky (ako je biodiverzita, zmena klímy, efektívne využívanie zdrojov) a boj proti úplatkárstvu a korupcii, napr. prostredníctvom dobrej správy v daňovej oblasti (konkrétne pomocou transparentnosti, výmeny informácií a spravodlivej daňovej súťaže);
3. pripomína, že SZP pokrýva mnoho sociálnych noriem, ktoré sú však veľmi málo zohľadňované, pretože chýbajú ukazovatele, na základe ktorých by sa dal merať pokrok v sociálnej oblasti;
4. zdôrazňuje, že je potrebné, aby podniky, ktoré sa angažujú v oblasti SZP, mohli investori a spotrebitelia ľahko identifikovať s cieľom podporiť ich v ich úsilí;
5. trvá na tom, že EÚ by mala preskúmať možnosť označovania podnikov, ktoré sa angažujú v oblasti SZP, a to prostredníctvom značky alebo etikety, ktorá by sa pripojila k menu podniku alebo k danému výrobku;

6. zdôrazňuje, že SZP je najlepším prostriedkom pre spoločnosti, aby ukázali svoje odhodlanie, solidaritu a zodpovednosť voči spoločnosti, a že je tiež nevyhnutná na dosiahnutie cieľa súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD); víta záväzok Európskej komisie podporovať SZP v súlade so súčasnými medzinárodnými usmerneniami, okrem iného s nedávno aktualizovanými usmerneniami OECD pre nadnárodné podniky, s desiatimi zásadami globálneho paktu OSN, s normou ISO 26 000 s názvom Usmernenia pre oblasť sociálnej zodpovednosti, s vyhlásením Medzinárodnej organizácie práce o nadnárodných podnikoch a sociálnej politike a s usmerňujúcimi zásadami OSN týkajúcimi sa podnikania a ľudských práv; zároveň však vyjadruje poľutovanie na tým, že znenie SZP má prevažne dobrovoľný charakter;
7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že malé a stredné podniky (MSP) nie sú dostatočne informované o tom, že existuje globálny pakt, na základe ktorého sa podniky môžu zaviazat', že v rámci svojej činnosti a stratégií sa budú riadiť desiatimi všeobecne prijatými zásadami týkajúcimi sa ľudských práv, pracovných noriem, životného prostredia a boja proti korupcii;
8. zdôrazňuje, že globálny pakt OSN a normy ISO 26 000 nie sú dostatočne prispôsobené potrebám MSP, v dôsledku čoho sa znižuje rozsah uplatňovania SZP na európskej úrovni;
9. poukazuje na potrebu preskúmať na európskej aj vnútroštátnej úrovni možnosti daňového zvýhodnenia, ktoré by umožnili podporiť SZP v prípade väčšieho počtu podnikov;
10. zdôrazňuje, že SZP ako čisto dobrovoľný záväzok nemusí stačiť na riešenie vonkajších dôsledkov vyplývajúcich z činností nadnárodných spoločností vrátane porušovania ľudských práv a poškodzovania životného prostredia; opakovane vyzýva zahraničných investorov a spoločnosti pôsobiace v rozvojových krajinách, aby v plnom rozsahu dodržiavali medzinárodné právne záväzné povinnosti týkajúce sa dodržiavania ľudských práv, noriem životného prostredia a základných pracovných noriem MOP, ako aj všeobecné zásady OSN týkajúce sa podnikania a ľudských práv; žiada, aby sa v rámci politík v oblasti SZP prijali aj konkrétne opatrenia na boj proti nezákonným postupom, akými sú zaraďovanie pracovníkov na čiernu listinu a bránenie ich prijímaniu do zamestnania, a to často v súvislosti s ich členstvom a činnosťami v odborových organizáciách alebo s úlohami, ktoré plnia ako zástupcovia v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci;
11. zdôrazňuje skutočnosť, že spoločnosti by sa mali podporovať, aby uplatňovali postupy v oblasti SZP, a spoločnosti, ktoré ich už uplatňujú, by sa mali podporovať v záujme plnenia stanovených cieľov v tejto oblasti; žiada Komisiu, aby zvažila podnety, ako napríklad prioritné zaobchádzanie v súvislosti so zmluvami EÚ v oblasti verejného obstarávania, aby spoločnosti vnímali SZP ako príležitosť, a nie ako hrozbu;
12. zdôrazňuje, že výsledkom SZP by mali byť jasné záväzky týkajúce sa rešpektovania práv a ochrany pracovníkov a dobrých podmienok pre nich spolu s ukazovateľmi výkonnosti a jednoznačnými referenčnými kritériami na meranie zlepšení, a že by sa mali prijať opatrenia týkajúce sa mechanizmov objektívneho, inkluzívneho a transparentného monitorovania a účinnej zodpovednosti a presadzovania v prípade nedodržania záväzkov vrátane otvorenejšieho a jasného postupu podávania a vybavovania sťažností a v prípade potreby začatia vyšetrovaní;

13. opätovne pripomína, že SZP by sa mala vzťahovať na všetky spoločnosti, aby sa vytvorili spravodlivé a rovnaké podmienky pre všetkých; poukazuje však na to, že spôsob, akým funguje ťažobný priemysel v rozvojových krajinách, si vyžaduje posunúť sa za rámec dobrovoľného prístupu; zdôrazňuje, že investovanie ropného priemyslu v Nigérii je dobrým príkladom toho, v akej obmedzenej podobe sa SZP v súčasnosti uplatňuje, keď v tejto krajine podniky vôbec nevyužili iniciatívy SZP na zavedenie udržateľných podnikateľských postupov alebo na príspevanie k rozvoju v hostiteľských štátoch; dôrazne podporuje legislatívny návrh týkajúci sa výkazníctva podľa krajín, ktoré bude vychádzať zo štandardov iniciatívy v oblasti transparentnosti ťažobného priemyslu (EITI) a v rámci ktorého budú predkladať správy o tržbách a ziskoch, ako aj daniach a príjmoch, s cieľom odrádzať od korupcie a predchádzať daňovým únikom; pripomína európskemu ťažobnému priemyslu pôsobiacemu v rozvojových krajinách, aby v rámci sociálnej zodpovednosti a presadzovania dôstojnej práce išiel príkladom;
14. vyzýva Komisiu, aby prijala ďalšie iniciatívy zamerané na uvoľnenie a posilnenie potenciálu SZP v oblasti boja proti zmene klímy (prostredníctvom jej prepojenia s účinným využívaním zdrojov a energie), napr. v rámci postupu, ktorý podniky využívajú pri nákupe surovín;
15. zdôrazňuje, že SZP by sa mala vzťahovať na celý dodávateľský reťazec vrátane všetkých stupňov využívania subdodávateľov, či už ide o dodávky tovaru, pracovníkov alebo služieb, mala by zahrňovať ustanovenia o rozšírení ochrany na migrujúcich, agentúrnych a vyslaných pracovníkov a mala by sa zakladať na spravodlivom finančnom ohodnotení a dôstojných pracovných podmienkach a zaručovať práva a slobody odborov; a zastáva názor, že je potrebné aj naďalej pracovať na koncepcii zodpovedného riadenia dodávateľského reťazca ako mechanizmu na zabezpečenie výsledkov v oblasti SZP;
16. domnieva sa, že v záujme zabezpečenia skutočného vplyvu na zníženie chudoby by program SZP mal klásť dôraz aj na MSP, pretože ich kumulatívny sociálny a environmentálny vplyv je významný;
17. domnieva sa, že spoločnosti EÚ by mali byť právne zodpovedné a medzi nimi a ich dcérskymi spoločnosťami a subjektmi, nad ktorými majú kontrolu v rozvojových krajinách, by sa mali uplatňovať rôzne mechanizmy zodpovednosti a ručenia; víta tiež prácu občianskej spoločnosti v EÚ, ktorá sa aktívne zapájala do zvyšovania informovanosti o porušovaní práv týmito spoločnosťami v zahraničí;
18. trvá na tom, že je povinnosťou štátu zabezpečiť ochranu pred porušovaním ľudských a pracovných práv, a to aj zo strany podnikov, brať spoločnosti na zodpovednosť, podporovať slobodu združovania a práva na kolektívne vyjednávanie a zaistiť prístup k spravodlivosti pre obeť; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila účinné opatrenia na fungovanie rámca OSN s názvom Ochrana, dodržanie a náprava, ktorý navrhol osobitný splnomocnenec OSN pre podnikanie a ľudské práva John Ruggie;
19. zdôrazňuje, že lepšie vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv prispeje k cieľom EÚ týkajúcim sa konkrétnych otázok ľudských práv a základných pracovných noriem; vyzýva preto Komisiu, aby sa usilovala o jasný medzinárodný právny rámec týkajúci sa zodpovednosti a povinnosti podnikov v oblasti ľudských práv;

20. víta skutočnosť, že v uplynulých rokoch výrazne stúpol počet podnikov, ktoré zverejňujú informácie o svojich výsledkoch v rámci ochrany životného prostredia, sociálnej oblasti a správy vecí verejných; pripomína však, že spoločnosti poskytujúce informácie stále tvoria len malú časť v rámci globálneho obchodu; poznamenáva, že hoci smernica EÚ o modernizácii účtovnej závierky (2003/51/ES)¹ zabezpečuje minimálnu úroveň zverejňovania finančných, ako aj nefinančných kľúčových ukazovateľov výkonnosti, nestanovuje žiadne povinnosti, čo sa týka druhu ukazovateľov, ktoré sa majú začleniť do výročných správ; vyzýva Komisiu, aby preskúmala ďalšie prípadné opatrenia na posilnenie zverejňovania informácií o výsledkoch v rámci ochrany životného prostredia, sociálnej oblasti a správy vecí verejných na európskej úrovni;
21. zdôrazňuje, že pomoc EÚ poskytovaná vládam tretích krajín pri uplatňovaní sociálnej a environmentálnej regulácie a účinných systémov kontrol je nevyhnutný doplnok rozšírenia sociálnej zodpovednosti európskych podnikov na celom svete;
22. zdôrazňuje, že sociálne zodpovedné investície (SZI) sú súčasťou procesu uplatňovania SZP pri prijímaní rozhodnutí o investíciách; poznamenáva, že aj keď v súčasnosti neexistuje žiadne všeobecné vymedzenie pojmu SZI, zvyčajne sa tieto chápu ako prepojenie finančných cieľov investorov s ich obavami týkajúcimi sa sociálnych, environmentálnych a etických otázok a s problematikou správy a riadenia spoločností;
23. nalieha na EÚ a jej členské štáty, aby sa chopili ďalších politických iniciatív zameraných na zvýšenie informovanosti o SZI a na posilnenie ich rozvoja, a to napríklad zväznením možnosti právnej formulácie systému minimálnych noriem týkajúcich sa SZI, predovšetkým v rámci investičných a obchodných dohôd EÚ s rozvojovými krajinami;
24. poznamenáva, že SZP je mechanizmus, prostredníctvom ktorého zamestnávateľa môžu podporovať svojich pracovníkov a miestne komunity v rozvojových krajinách, a ktorý môže zabezpečiť rovnomerné rozdelenie ziskov s cieľom vytvoriť udržateľnú hospodársku a spoločenskú prosperitu a vymaniť väčší počet ľudí z chudoby, najmä v čase finančnej krízy; vyjadruje poľutovanie nad tým, že protokoly o sociálnych zásahoch majú v súčasnosti len dobrovoľný charakter, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby ich urobila záväznými;
25. žiada, aby sa pri rozvíjaní, vykonávaní a sledovaní postupov a štruktúr uplatňovania SZP v spoločnostiach viedli v plnom rozsahu a aktívnym spôsobom konzultácie za účasti zastupiteľských organizácií vrátane odborových organizácií, a to aj prostredníctvom ďalšieho rozvíjania schopností a kvalifikácií pracovníkov formou odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania v duchu spolupráce so zamestnávateľmi na základe skutočného partnerstva.

¹ Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2003, s. 16.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	6.12.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Ioan Enciu, Emilio Menéndez del Valle, Helmut Scholz

18.12.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Bernd Lange

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. so záujmom konštatuje, že Komisia začala do obchodných dohôd EÚ zahŕňať jasné odkazy na sociálnu zodpovednosť podnikov; zastáva názor, že vzhľadom na zásadnú úlohu, ktorú zohrávajú veľké spoločnosti, ich dcérske spoločnosti a ich dodávateľské reťazce v medzinárodnom obchode, je nevyhnutné, aby sa sociálna a environmentálna zodpovednosť podnikov stala neoddeliteľnou súčasťou kapitol o trvalo udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby vypracovala konkrétne návrhy k uplatňovaniu týchto zásad sociálnej zodpovednosti podnikov v obchodnej politike;
2. zaväzuje sa aj naďalej zvyšovať svoje úsilie o to, aby inštitúcie a úradníci EÚ vrátane osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva boli povinní presadzovať sociálne a environmentálne normy a normy v oblasti ľudských práv vo všetkých vonkajších vzťahoch a činnostiach EÚ;
3. zdôrazňuje, že presadzovanie sociálnej zodpovednosti podnikov je jedným z cieľov podporovaných Európskou úniou a že Únia preto musí zabezpečiť, aby vonkajšie politiky, ktoré realizuje, prispievali k udržateľnému a sociálnemu rozvoju príslušných krajín;
4. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pri vypracúvaní konkrétnych návrhov týkajúcich sa uplatňovania zásad sociálnej zodpovednosti podnikov vychádzala z usmernení OECD pre nadnárodné podniky vrátane postupu OECD pre sťažnosti;
5. vyjadruje uznanie všetkým členom OECD za ich rozsiahlu prácu na usmerneniach OECD pre nadnárodné podniky, ktoré boli zverejnené 25. mája 2011; konštatuje, že 44

príslušných vlád – zastupujúcich všetky regióny sveta a predstavujúcich 85 % priamych zahraničných investícií – nabáda svoje podniky, aby dodržiavali tieto komplexné odporúčania pre zodpovedné správanie sa podnikov bez ohľadu na to, kde pôsobia;

6. súhlasí s tým, že súčasné naliehavé požiadavky súvisiace s environmentálnymi zmenami a so zmenou klímy a rozvoj celosvetových výrobných reťazcov si vyžadujú širšiu koncepciu zabezpečenia sociálnej zodpovednosti podnikov, než sa plánovalo pri prvom návrhu tejto koncepcie; považuje preto za potrebné objasniť aktualizovanú koncepciu sociálnej zodpovednosti podnikov v súvislosti s pracovnými a ľudskými právami a otázkami zamestnanosti, ako aj s ochranou životného prostredia, s otázkami zmeny klímy a so zabraňovaním korupcii a daňovým únikom;
7. žiada, aby boli všetky európske spoločnosti s viac ako 1 000 zamestnancami, ktoré pôsobia v tretích krajinách, povinné uplatňovať od 1. januára 2014 usmernenia OECD pre nadnárodné podniky;
8. žiada Komisiu, aby do všetkých dvojstranných obchodných a investičných dohôd, ktoré EÚ uzavrie, začlenila záväznú doložku o sociálnej zodpovednosti podnikov založenú na zásadách sociálnej zodpovednosti podnikov, ako sú vymedzené na medzinárodnej úrovni, a to s dôrazom na udržateľný rozvoj a dobrú správu a s jasným zameraním na ľudské práva, dôstojnú prácu, pracovné normy, slobodu združovania, kolektívne vyjednávanie a ďalšie sociálne aspekty, najmä s ohľadom na aktualizáciu usmernení OECD v roku 2010; navrhuje, aby táto doložka zjednocovala súčasné normy a koncepcie s cieľom zabezpečiť porovnateľnosť a spravodlivosť, aby obsahovala opatrenia na monitorovanie týchto zásad na úrovni EÚ a na ich uplatňovanie a aby sa vytvorili národné kontaktné miesta ako fóra pre otázky týkajúce sa usmernení OECD, ako je požiadavka monitorovať činnosti podnikov a ich dcérskych spoločností a dodávateľských reťazcov a požiadavka uplatňovať náležitú starostlivosť;
9. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky spoločnosti pôsobiace na jednotnom trhu vrátane nadnárodných spoločností, ktorých dcérske spoločnosti alebo dodávateľské reťazce sa nachádzajú v EÚ, budú plniť všetky svoje právne povinnosti na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a čo najväčší prínos pre spotrebiteľov z EÚ; vyzýva Komisiu, aby v spoločnostiach EÚ pôsobiacich v zahraničí aktívne propagovala zodpovedné správanie sa podnikov s osobitným zameraním na prísne dodržiavanie všetkých ich právnych povinností vyplývajúcich buď z vnútroštátnych zákonov, alebo z akýchkoľvek dvojstranných či medzinárodných právnych záväzkov, ktoré sa vzťahujú na ich obchodné činnosti, a to v neposlednom rade súlad s medzinárodnými normami a pravidlami v oblasti ľudských práv, práce a životného prostredia; na tento účel navrhuje, aby Komisia aktívne spolupracovala so svojimi partnermi v rozvojových a rozvíjajúcich sa krajinách s cieľom vymieňať si najlepšie postupy a znalosti týkajúce sa spôsobov a prostriedkov na zlepšenie podnikateľského prostredia a zvýšenie informovanosti o zodpovednom správaní sa podnikov;
10. navrhuje vládam členských štátov požiadať EIB, aby do svojich činností začlenila doložku o sociálnej zodpovednosti podnikov;
11. vyzýva Komisiu, aby zaviedla otvorenejší a jasnejší postup podávania a vybavovania sťažností týkajúcich sa nedodržiavania zásad sociálnej zodpovednosti podnikov vrátane

mechanizmov na presadzovanie a aby v prípade potreby začala vyšetrovanie;

12. vyzýva Komisiu, aby naliehala na spoločnosti, aby uplatňovali sociálnu zodpovednosť podnikov; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať a vyzývať na rozširovanie takýchto postupov v malých a stredných podnikoch a zároveň obmedzovať na minimum súvisiace náklady a byrokráciu;
13. vyzýva Komisiu, aby začlenila doložku o sociálnej zodpovednosti podnikov do dohôd s mimovládnyimi organizáciami (MVO), najmä v súvislosti s činnosťami v prospech rozvoja;
14. vyzýva Komisiu, aby účinnejšie využívala opatrenia založené na stimuloch a aby pozornejšie monitorovala a zabezpečovala, že nadnárodné podniky, ktorých dcérske spoločnosti alebo dodávateľské reťazce pôsobia v krajinách zapojených do VSP a VSP+, či už majú alebo nemajú sídlo v Európskej únii, ako aj dotknuté krajiny budú a) plniť svoje povinnosti vyplývajúce z vnútroštátnych a medzinárodných právnych predpisov týkajúcich sa ľudských práv, sociálnych a pracovných noriem a environmentálnych pravidiel, b) preukazovať skutočný záväzok týkajúci sa práv, ochrany a blahobytu svojej pracovnej sily a občanov vo všeobecnosti, c) dodržiavať slobodu združovania a právo na kolektívne vyjednávanie a d) rýchlo a účinne riešiť všetky prípady porušenia;
15. vyzýva Komisiu, aby presadzovala sociálnu zodpovednosť podnikov na viacstranných fórach tým, že bude podporovať posilnenú spoluprácu medzi WTO a ďalšími viacstrannými fórami zaoberajúcimi sa sociálnou zodpovednosťou podnikov, ako je MOP a OECD;
16. pripomína, že pre riešenie obchodných sporov a/alebo požadovanie odškodnenia za negatívne externé vplyvy nezodpovednej alebo nezákonnej podnikateľskej činnosti už existujú tak súdne konania, ako aj alternatívy súdnych konaní; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby ďalej zvyšovala informovanosť o oboch týchto prostriedkoch v rámci podnikateľskej komunity a širokej verejnosti; pripomína, že Medzinárodná obchodná komora (International Chamber of Commerce, ICC) poskytuje služby riešenia sporov pre jednotlivcov, podniky, štáty, štátne subjekty a medzinárodné organizácie hľadajúce alternatívy súdnych konaní, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu účinného prístupu k spravodlivosti pre obeť v prípadoch porušenia zodpovedných obchodných praktík s následnými hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi škodami v EÚ a/alebo v zahraničí;
17. vyzýva na monitorovanie reštriktívnych opatrení (sankcií, bojkotov a embárg), ako aj na zavedenie režimov udeľovania licencií pre tovar dvojakého použitia na úrovni EÚ;
18. žiada zavedenie mechanizmov, na základe ktorých by zásady sociálnej zodpovednosti podnikov museli dodržiavať nielen hlavná spoločnosť alebo dodávateľ využívajúci obchodnú dohodu, ale aj všetci subdodávateľia alebo dodávateľské reťazce, ktoré by táto spoločnosť mohla využívať, či už v rámci dodávky tovaru alebo zabezpečovania pracovníkov či poskytovania služieb, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky založené na spravodlivej odmene a dôstojných pracovných podmienkach a zaručia odborové práva a slobody;

19. vyzýva Komisiu, aby zdokonalila svoj vzor hodnotenia vplyvu na trvalú udržateľnosť tak, aby náležite odrážal hospodárske, sociálne a environmentálne dôsledky a dôsledky v oblasti ľudských práv spôsobené obchodnými rokovаниami vrátane cieľov v oblasti zmiernenia zmeny klímy; vyzýva Komisiu, aby nadviazala na dohody o obchode s partnerskými krajinami EÚ vypracovávaním štúdií hodnotenia vplyvu na trvalú udržateľnosť pred podpisom i po podpise obchodnej dohody a aby pritom zohľadňovala najmä zraniteľné odvetvia;
20. zdôrazňuje, že po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy má byť Parlament v plnom rozsahu informovaný o tom, ako sa zistenia hodnotení vplyvu dohôd na trvalú udržateľnosť začleňujú do rokovaní pred uzavretím týchto dohôd a aké kapitoly v týchto dohodách boli zmenené, aby sa predišlo akýmkoľvek negatívnym vplyvom zisteným v hodnoteniach vplyvu dohôd na trvalú udržateľnosť;
21. žiada, aby sa vytvoril systém nadnárodnej právnej spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami, ktoré podpísali dvojstranné obchodné dohody, s cieľom zabezpečiť, aby obeť porušovania sociálnych a environmentálnych právnych predpisov alebo nerešpektovania pravidiel sociálnej zodpovednosti podnikov, ktorých sa dopúšťajú nadnárodné podniky a ich bezprostredné dcérske spoločnosti, mali účinný prístup k spravodlivosti v krajine, kde došlo k porušeniu, a s cieľom podporovať zavedenie medzinárodných súdnych postupov, aby sa v prípade potreby zabezpečilo potrestanie spoločností, ktoré porušujú zákony;
22. požaduje rozvoj účinnejších noriem v oblasti transparentnosti a zodpovednosti pre technologické spoločnosti EÚ vo vzťahu k vývozu technológií, ktoré sa môžu použiť na porušovanie ľudských práv alebo na činnosti namierené proti bezpečnostným záujmom EÚ;
23. vyzýva ESVČ, aby zabezpečila, že obchodným úradníkom EÚ, ktorí pôsobia na veľvyslanectvách EÚ, sa bude poskytovať pravidelná odborná príprava v súvislosti s otázkami sociálnej zodpovednosti podnikov, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie zásad OSN „chrániť, rešpektovať a naprávať“, a že veľvyslanectvá EÚ budú fungovať ako kontaktné miesta EÚ pre sťažnosti týkajúce sa podnikov EÚ a ich dcérskych spoločností, keďže národné kontaktné miesta OECD existujú iba v krajinách patriacich do OECD, a preto nie sú v praxi prístupné pre zamestnancov príslušných spoločností v krajinách, ktoré nie sú členmi OECD;
24. požaduje vypracúvanie hodnotení vplyvu na ľudské práva už vo fáze výskumu a vývoja nových technológií a žiada, aby takéto hodnotenia zahŕňali štúdie jednotlivých scenárov a úvahy o zohľadňovaní ľudských práv v rámci navrhovaných noriem;
25. zdôrazňuje, že zvyšovanie informovanosti o význame sociálnej zodpovednosti podnikov a následkoch nedodržiavania na úrovni spoločností musí byť – ako úloha Komisie – sprevádzané príslušným zvyšovaním povedomia a budovaním kapacít na úrovni vlád hostiteľských krajín s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie práv týkajúcich sa sociálnej zodpovednosti podnikov a prístup k spravodlivosti;
26. požaduje uplatňovanie pravidla „poznaj svojho koncového užívateľa“ v záujme zabezpečenia lepšej kontroly a predchádzania porušovaniu ľudských práv oboma smermi

v rámci dodávateľských reťazcov a výrobných alebo trhových tokov;

27. zdôrazňuje, že budúce dvojstranné investičné zmluvy podpísané Európskou úniou musia zaručiť spravodlivú rovnováhu medzi potrebou chrániť investorov a potrebou umožniť zásah štátu, najmä pokiaľ ide o sociálne, zdravotné a environmentálne normy;
28. berie na vedomie pozitívne kroky v rámci aktuálnej revízie smernice o transparentnosti (2004/109/ES) a smernice o účtovníctve (2003/51/ES), pokiaľ ide o riešenie otázky sociálnej zodpovednosti podnikov a súčasné zabezpečenie rovnováhy medzi legitímnym úsilím o transparentnosť a zodpovednosť a záťažou spoločností súvisiacou s podávaním správ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že spoločnosti, na ktoré sa tieto smernice vzťahujú, budú povinné pravidelne informovať o svojich aktivitách týkajúcich sa sociálnej zodpovednosti podnikov, a to v súlade s usmerneniami OECD pre nadnárodné podniky, a aby súčasne prijala osobitné opatrenia pre MSP, aby sa požiadavky na informovanie stali finančne a administratívne uskutočniteľnými;
29. zdôrazňuje, že rozmer sociálnej zodpovednosti podnikov by sa mal začleniť do viacstranných obchodných dohôd, a preto vyzýva Komisiu, aby podporila príslušné návrhy na medzinárodných fórach, najmä v OECD a v MOP, ako aj v rámci WTO v období po skončení rokovaní v Dauhe;
30. požaduje, aby budúce opatrenia v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov zahŕňali celý hodnotový reťazec od ťažby surovín cez obchod až po recykláciu;
31. žiada, aby boli politiky v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov začlenené vo všetkých úrovniach obchodných dohôd s EÚ a aby obsahovali ustanovenia o rozšírení ochrany na migrujúcich, agentúrnych a vyslaných pracovníkov;
32. domnieva sa, že Komisia a členské štáty by mali nabádať spoločnosti EÚ, aby prijali iniciatívy zamerané na presadzovanie sociálnej zodpovednosti podnikov a aby si vymieňali osvedčené postupy so svojimi partnermi v ostatných krajinách;
33. požaduje, aby spoločnosti EÚ pri všetkých svojich činnostiach – či už ich vykonávajú v EÚ alebo v tretích krajinách – dodržiavali politiky v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov a základné zamestnanecké a odborové práva, ako je právo na súkromie a sloboda združovania;
34. vyzýva na plnohodnotné a aktívne konzultácie a zapájanie zastupujúcich organizácií vrátane odborov do prípravy, uplatňovania a monitorovania procesov a štruktúr sociálnej zodpovednosti podnikov v rámci jednotlivých spoločností; vyzýva takéto zastupujúce organizácie, aby spolupracovali so zamestnávateľmi v rámci prístupu založeného na skutočnom partnerstve;
35. požaduje zvýšené, inkluzívnejšie a transparentnejšie monitorovanie zásad sociálnej zodpovednosti podnikov v obchodnej politike EÚ s jednoznačnými referenčnými kritériami na meranie zlepšení, aby tak bolo možné posilniť dôveru v systém;
36. poznamenáva, že sociálna zodpovednosť podnikov je mechanizmus, prostredníctvom ktorého zamestnávateľa môžu podporovať svojich pracovníkov a miestne komunity

v rozvojových krajinách, že dodržiavanie sociálnej zodpovednosti podnikov a pracovných noriem umožňuje týmto krajinám, aby mali prospech z posilňovania medzinárodného obchodu, a že sociálna zodpovednosť podnikov môže zabezpečiť rovnomerné rozdelenie ziskov s cieľom vytvoriť udržateľnú hospodársku a spoločenskú prosperitu a vymaniť väčší počet ľudí z chudoby, najmä v období finančnej krízy; vyjadruje poľutovanie nad tým, že protokoly o sociálnych zásahoch majú v súčasnosti len dobrovoľný charakter, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby ich vyhlásila za záväzné.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	18.12.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 24 -: 2 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, George Sabin Cutaş, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Franziska Keller, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Salvatore Iacolino, Silvana Koch-Mehrin, Maria Eleni Koppa, Katarína Neved'alová, Marietje Schaake
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Norbert Neuser, Birgit Schnieber-Jastram, Derek Vaughan

19.12.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k sociálnej zodpovednosti podnikov podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove
(2012/2097(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Morten Løkkegaard

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. nabáda EÚ, aby sa aktívne angažovala vo zvyšovaní informovanosti o tom, ako môžu podniky prostredníctvom sociálnej zodpovednosti podnikov (SZP) pomáhať spoločnosti v oblasti kultúry, vzdelávania, športu a mládeže;
2. nabáda EÚ, ako aj členské štáty, aby poskytovali konkrétne informácie o SZP, ako aj vzdelávanie a odbornú prípravu v jej rámci, aby podniky mohli plne využívať SZP a aby ju dokázali zapracovať do svojej organizačnej kultúry;
3. vyzýva členské štáty, aby zaviedli daňové úľavy pre firmy, ktoré finančne podporujú dobrovoľnícku činnosť a neziskové iniciatívy;
4. pripomína, že je potrebné, aby sa SZP začlenila do osnov vzdelávacích inštitúcií na všetkých úrovniach vrátane obchodných škôl a do programov odbornej prípravy manažérov a zamestnancov v malých a stredných podnikoch;
5. nabáda členské štáty, aby zaradili koncept SZP do príslušných učebných osnov;
6. zdôrazňuje dôležitosť prepojenia medzi podnikmi a školami poskytujúcimi vyššie stredoškolské vzdelanie, a najmä na vysokoškolskej úrovni, a poukazuje na úlohu, ktorú SZP môže mať pri poskytovaní praktických skúseností študentom počas štúdia buď platenou prácou na čiastočný úväzok, alebo na platených stážach v podnikoch;
7. nabáda podniky, aby poskytovali kvalitné stáže so silnou vzdelávacou zložkou, ktoré

uľahčia študentom prechod zo školy do zamestnania, pomôžu rozvíjať zručnosti súvisiace s pracovným trhom a podporia autonómiu mladých ľudí

8. podporuje podniky, aby v rámci občianskej angažovanosti presadzovali vo svojich politikách SZP tvorivosť a kultúrne projekty a aby stimulovali trvalo udržateľný rast a vytváranie pracovných miest;
9. poukazuje na to, že je dôležité zapojiť do SZP malé a stredné podniky a oceňovať úspechy, ktoré v tejto oblasti dosiahnu;
10. nabáda podniky, aby za spolupráce riadiacich a výkonných pracovníkov informovali a školili zamestnancov o hlavných sociálnych problémoch, ktoré trápia Európu, a zapájali ich do nich, najmä v súvislosti s hospodárskymi, sociálnymi, environmentálnymi a medzinárodnými témami;
11. vyzýva, aby sa medzi zamestnávateľmi propagovala myšlienka sponzorstva;
12. poukazuje na to, že koncept SZP môže prostredníctvom interakcie na vysokej úrovni so spoločnosťou, ako aj prostredníctvom medzigeneračných činností, ako sú vzájomné odovzdávanie vedomostí a prenos know-how medzi starými a mladými pracovníkmi, výrazne prispieť k vytváraniu príležitostí na vzdelávanie a rast a pri tvorbe a podpore sociálnych postojov, občianskej angažovanosti, profesijnej etiky a sociálnej integrácie; zdôrazňuje najmä prínos, ktorý SZP môže mať pri vytváraní príležitostí pre mladých ľudí a rozvíjaní ich talentu;
13. zdôrazňuje dôležitosť presadzovania ľudských práv vo vzťahu s nečlenskými krajinami EÚ;
14. víta projekt európskeho ocenenia pre partnerstvá v rámci SZP medzi podnikmi a inými zainteresovanými stranami vrátane vzdelávacích inštitúcií a športových organizácií ako dôležitý krok na zviditeľňovanie konceptu SZP;
15. zdôrazňuje, že sociálne zodpovedné investovanie (SZI), ktoré je súčasťou procesu uplatňovania SZP pri investičných rozhodnutiach, je kombináciou finančných a hospodárskych cieľov investorov so sociálnymi, environmentálnymi, etickými a kultúrnymi otázkami a otázkami odbornej prípravy;
16. nabáda členské štáty a Úniu, aby pri zostavovaní programu SZP zohľadnili, že malé a stredné podniky v sektore kultúry a tvorivej činnosti môžu výrazným spôsobom ovplyvňovať sociálne a environmentálne zmeny tým, že zohľadňujú sociálne kritériá a zavádzajú dlhodobé riešenia na boj proti chudobe prostredníctvom nových impulzov pre pracovný trh;
17. vyzýva, aby sa preskúmali dôvody účinnosti či neúčinnosti rôznych stratégií použitých na uplatňovanie SZP;
18. vyzýva členské štáty, aby podporovali dobrovoľnícku činnosť zamestnancov a dobrovoľníctvo podporované zamestnávateľmi a posilnili ich význam aj v súvislosti so SZP, ako sa uvádza v uznesení z 12. júna 2012 o uznávaní a podpore cezhraničných

dobrovoľníckych aktivít v EÚ¹; zdôrazňuje, že dobrovoľnícka činnosť by nemala žiadnym spôsobom ovplyvňovať plat či prácu zamestnancov a že dobrovoľnícka činnosť a platená práca by sa mali vzájomne dopĺňať;

19. verí, že spoločnosti poskytujúce kultúrny obsah a mediálne spoločnosti nesú sociálnu podnikovú zodpovednosť pri zaručovaní dodržiavania základných práv používateľov, a domnieva sa, že pri samoregulácii a hĺbkovej kontrole paketov hrozí riziko postupovania právomocí polície a orgánov presadzovania práva súkromnému sektoru;
20. nabáda mediálne spoločnosti, aby do svojich politík SZP začlenili normy transparentného novinárstva vrátane záruk ochrany zdroja a práv informátorov.

¹ Prijaté texty, P7_TA(2012)0236.

VÝSLEDK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	18.12.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 23 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Aixela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Katarína Neved'alová, Doris Pack, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Iosif Matula, Raimon Obiols, Rui Tavares
Náhradník (čl. 187 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Leonardo Domenici

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.1.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 26 - : 1 0 : 11
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zannoni
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Malika Benarab-Attou, Sergio Gutiérrez Prieto, Richard Howitt, Paul Murphy, Ria Oomen-Ruijten, Gabriele Zimmer
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Jens Nilsson